

ส่วนที่ ๔

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙)

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

**“พหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง เศรษฐกิจมั่งคั่ง
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชายแดนใต้สันติสุขยั่งยืน”**

พหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง หมายถึง การอยู่ร่วมกันของคนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความหลากหลายทางประเพณีวัฒนธรรม ศาสนา ภาษา วิถีชีวิตที่มีความเข้าใจ และเคารพในความแตกต่างซึ่งกันและกัน ร่วมสืบสานและพัฒนาพหุวัฒนธรรมอย่างมั่นคง ยั่งยืน

เศรษฐกิจมั่งคั่ง หมายถึง โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก บรรยากาศการลงทุน แรงงานคุณภาพ มีความพร้อมและเอื้อต่อการลงทุน มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ประชาชนมีรายได้ต่อหัวสูงขึ้น เศรษฐกิจชุมชนอย่างเข้มแข็ง โดยเฉพาะในพื้นที่สามเหลี่ยมเศรษฐกิจชายแดนใต้ (หนองจิก เบตง และสุไหงโกลก) มีศักยภาพเชื่อมโยงกับพื้นที่ ภาค อาเซียน และนานาชาติ กลไกประชารัฐเชิงนโยบาย และการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ มีความเป็นเอกภาพ ยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจบูรณาการในระดับภาค จังหวัด อำเภอ และพื้นที่อย่างเข้มแข็ง มีแหล่งการค้ากระจายทั่วทั้งพื้นที่ (Southern boarder economic)

ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี หมายถึง ประชาชนเป็นคนดี มีปัญญา มีรายได้ที่มั่นคง มีวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเข้มแข็ง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ผู้ได้รับผลกระทบได้รับการดูแล เยียวยา ท่วงถึง ทันท่วงที่ ประชาชนในพื้นที่อยู่อาศัยในชุมชนที่เอื้อต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี บริการรัฐมีคุณภาพ ประชาชน กลไกของชุมชนเข้มแข็ง ชุมชน ประชาชนสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาอย่างเท่าทัน และมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลก

ชายแดนใต้สันติสุขยั่งยืน หมายถึง ทุกหมู่บ้านมีความปลอดภัย เหตุการณ์ไม่สงบหมดสิ้นไปอย่างถาวร ประชาชน ชุมชน และภาคีทุกภาคส่วนเข้มแข็งในการจัดการความสันติสุขเชิงพื้นที่

๒. ค่านิยมองค์กร (Core Values)

ค่านิยม (Core Values) หมายถึง ความคิดหรือความเชื่อร่วมกันขององค์กร ซึ่งได้รับการพิจารณาแล้วว่ามีความสำคัญ มีประโยชน์ ถูกต้องเหมาะสม ดึงดูด สอดคล้องประกาศไว้เพื่อกำกับให้บุคลากรในองค์กรยึดถือ และประพฤติปฏิบัติตาม ศอ.บต. มุ่งเน้นการสร้างค่านิยมร่วมในการทำงานเป็นทีม โดยมีองค์ประกอบของพฤติกรรมตามค่านิยม ดังนี้

“ทีมบูรณาการมืออาชีพ ทีมทันสมัย ทีมธรรมาภิบาล”

โดยมีนิยามของค่านิยม ดังนี้

ทีมบูรณาการมืออาชีพ หมายถึง บุคลากรมีความเป็นผู้นำ มุ่งมั่น เข้าใจ เข้าถึงจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นนักบูรณาการ และประสานงานเชิงพื้นที่ และเป็นทีมเชิงพื้นที่ที่มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรม

ทีมทันสมัย หมายถึง บุคลากรของ ศอ.บต. มีทักษะทักษะสากล ทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ และสื่อดิจิทัล มีศักยภาพทางภาษา ไทย ภาษามลายู ภาษาอังกฤษ และมีความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน พลเมืองโลก ที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

ทีมธรรมาภิบาล หมายถึง บุคลากรยึดหลักการการทำงานตามหลักนิติธรรม คุณธรรม โปร่งใส มีส่วนร่วม คุณค่า และรับผิดชอบต่อ ยึดมั่นศาสตร์พระราชา เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา และเป็นผู้ที่มีวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

๓. พันธกิจ (Mission)

๑) บูรณาการและขับเคลื่อนงานด้านการพัฒนาตามนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีเอกภาพ และมีความเข้มแข็งที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันของภารกิจ และการบูรณาการทรัพยากรการเพื่อการพัฒนาในพื้นที่

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติให้สอดคล้องกับศักยภาพและวิถีชีวิตของประชาชน และทำนุ บำรุง สืบสาน และพัฒนาให้คงคุณค่า มูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓) อำนวยความเป็นธรรม ค้ำครองสิทธิเสรีภาพ ประชาชนและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากความเสียหายเหตุการณ์ความไม่สงบรวมทั้งสนับสนุนแนวทางสันติ ให้ประชาชนได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาค เป็นธรรม ท้าถึง และเท่าเทียม เกิดทัศนคติที่ดีต่อรัฐ และร่วมพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองที่น่าอยู่

๔) ส่งเสริม สนับสนุน การเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อสถานการณ์จังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งในและต่างประเทศ ให้เอื้อต่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การพัฒนาสังคม และความมั่นคงของพื้นที่

๕) พัฒนาองค์กร บุคลากร ภาครัฐในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ศอ.บต. ให้มีสมรรถนะสูง เป็นองค์กรที่มีความทันสมัย บริหาร และบริการบนฐานยุทธศาสตร์และธรรมาภิบาล เสริมสร้างวัฒนธรรมค่านิยมร่วมในการทำงานในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง เข้าใจ เข้าถึง การพัฒนา และเสริมสร้างภาพลักษณ์องค์กรรัฐ และ ศอ.บต. ให้เป็นที่ยอมรับในพื้นที่ และสังคมทั้งใน และต่างประเทศ

๔. เป้าประสงค์สูงสุด (Ultimate Goal)

๑) ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีความมั่นคงในชีวิต มีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๒) เศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้เติบโตอย่างต่อเนื่อง ประชาชนมีรายได้ มีงานอาชีพ ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ลดลง

๓) จังหวัดชายแดนภาคใต้มีสันติสุข ความไม่สงบของพื้นที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง มีพื้นที่ปลอดภัยเพิ่มขึ้น ประชาชนเชื่อมั่น มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๔) ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงบูรณาการอย่างเข้มแข็ง เป้าหมายการพัฒนาพื้นที่บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล

๕) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นองค์กรธรรมาภิบาล สมรรถนะสูง ทันสมัย ภาครัฐทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม ประชาชนเชื่อมั่น วางใจ

เป้าประสงค์สูงสุด	ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย (พ.ศ.)			
			๒๕๖๐-๒๕๖๔	๒๕๖๕-๒๕๖๙	๒๕๗๐-๒๕๗๔	๒๕๗๕-๒๕๗๙
๑) ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีความมั่นคงในชีวิต ทรัพย์สิน มีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึ่งตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๓ จังหวัด)					
	- ปัตตานี					
	- ยะลา					
	- นราธิวาส					
	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย					
	ร้อยละประชาชนยากจนที่ขึ้นทะเบียนคนจนแล้ว ได้รับการพัฒนาจาก ศอ.บต. และเครือข่ายร่วมจนหลุดพ้นจากความจนอย่างยั่งยืน (ตามเกณฑ์จปฐ.)		๔๐	๖๐	๘๐	๑๐๐
	จำนวนหมู่บ้านพอเพียงที่ได้รับการพัฒนาจาก ศอ.บต. จนเกิดวิถีพอเพียงที่ยั่งยืน (โมเดลหมู่บ้านพอเพียงยั่งยืนโดย ศอ.บต. และเครือข่าย)		๕๐๐	๑๐๐๐	๑๕๐๐	๒๐๐๐

เป้าประสงค์สูงสุด	ตัวชี้วัด	ผลงาน ที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย (พ.ศ.)			
			๒๕๖๐- ๒๕๖๔	๒๕๖๕- ๒๕๖๙	๒๕๗๐- ๒๕๗๔	๒๕๗๕- ๒๕๗๙
	อัตราการลดลงของปัญหา วิกฤติทางสังคมในพื้นที่ จังหวัดชายแดนใต้ - การตั้งครุฑก่อกวนวัย อันควร - ปัญหายาเสพติด - ปัญหาพัฒนาการเด็ก	๒๐ ๒๐ ๒๐	๔๐ ๔๐ ๔๐	๖๐ ๖๐ ๖๐	๘๐ ๘๐ ๘๐	๑๐๐ ๑๐๐ ๑๐๐
๒) เศรษฐกิจของจังหวัด ชายแดนภาคใต้ เติบโต อย่างต่อเนื่อง ประชาชน มีรายได้ มีงานอาชีพ ความเหลื่อมล้ำทาง รายได้ลดลง	ผลิตภัณฑ์เฉลี่ยมวลรวม ของจังหวัด ชายแดน ภาคใต้ (GPP) - ยะลา - ปัตตานี - นราธิวาส					
	รายได้เฉลี่ยต่อหัวของ ประชาชนในจังหวัด ชายแดนภาคใต้					
	อัตราการว่างงานในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้					
๓) จังหวัดชายแดน ภาคใต้มีสันติสุข ความ ไม่สงบของพื้นที่ลดลง อย่างต่อเนื่อง มีพื้นที่ ปลอดภัยเพิ่มขึ้น ประชาชนเชื่อมั่น มีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน	ร้อยละของหมู่บ้าน ปลอดภัย ที่ไม่มีเหตุการณ์ ความไม่สงบ		๔๐	๖๐	๘๐	๑๐๐
	อัตราการลดลงของคดี อาชญากรรมในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้		๒๐	๔๐	๖๐	๘๐
๔) ยุทธศาสตร์การ พัฒนาจังหวัดชายแดน ภาคใต้ บูรณาการอย่าง เข้มแข็ง เป้าหมายการ พัฒนาพื้นที่บรรลุ ผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาล	ร้อยละของหมู่บ้านใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ เป็นพื้นที่โครงการบูรณา การร่วมของภาครัฐตาม ยุทธศาสตร์ในการพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ บรรลุผลสัมฤทธิ์ตาม เป้าหมาย จนเป็นต้นแบบ		๒๐	๔๐	๖๐	๘๐

เป้าประสงค์สูงสุด	ตัวชี้วัด	ผลงาน ที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย (พ.ศ.)			
			๒๕๖๐- ๒๕๖๔	๒๕๖๕- ๒๕๖๙	๒๕๗๐- ๒๕๗๔	๒๕๗๕- ๒๕๗๙
	โมเดลความสำเร็จเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาที่ยั่งยืน					
	จำนวนพื้นที่ระดับตำบล ต้นแบบการพัฒนาประชา รัฐ เพื่อความมั่นคง สันติ สุขชายแดนใต้ที่ เป็น ต้นแบบโมเดลความสำเร็จ ที่ยั่งยืน		๑๐๐	๒๐๐	๓๐๐	๕๐๐
	ดัชนีความสุข ความมั่นคง ในชีวิตของข้าราชการที่ ปฏิบัติงานในจังหวัด ชายแดนภาคใต้		๗๐	๗๕	๘๐	๘๕

๕. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

เพื่อให้การขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ และเป้าประสงค์สูงสุดให้บรรลุเป้าหมาย ศอ.บต. จึงได้กำหนดวาระการพัฒนา ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

- ๑) การเสริมสร้างสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง
- ๒) การเสริมสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนใต้ และการลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้แก่ประชาชน
- ๓) การคุ้มครองเสรีภาพ การเยียวยาแก่ประชาชน การอำนวยความสะดวก และการเสริมสร้างสันติสุขแบบมีส่วนร่วมที่เข้มแข็ง
- ๔) การเสริมสร้างยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล และยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนา
- ๕) การพัฒนาองค์กรให้เข้มแข็ง บุคลากรมีสมรรถนะสูง บริหารงานด้วยความทันสมัยและมีธรรมาภิบาล

โดยในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์จะมีแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย กลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติ และแผนงาน/โครงการ ดังต่อไปนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

การเสริมสร้างสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

๑. แนวคิดและหลักการ

การพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาทำให้สังคมไทยก้าวหน้าไปในหลายด้าน ทั้งการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพ และรายได้จนทำให้จำนวนคนยากจนลดลง บริการทางการศึกษาและสาธารณสุขขยายทั่วถึงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำก็ยังเป็นปัญหาท้าทายในหลายด้าน ทั้งความแตกต่างด้านการศึกษา สาธารณสุขของประชากร โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลและในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่ได้รับบริการที่คุณภาพต่ำกว่า นอกจากนี้ยังมีเงื่อนไข/ปัจจัยเสี่ยงหลายประการที่อาจส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยรุนแรงขึ้นได้ อาทิ การเป็นสังคมผู้สูงวัยซึ่งจำนวนประชากรวัยแรงงานลดลง ภาวะพึ่งพิงต่อวัยแรงงานสูงขึ้นจากภาวะเลี้ยงดู ทั้งเด็กและผู้สูงอายุทำให้มีข้อจำกัดในการออมเพื่ออนาคต ซึ่งอาจกลายเป็นผู้สูงวัยที่ยากจนในอนาคตได้ นอกจากนี้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ที่สามารถเข้าถึงซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีทักษะสูง ทำให้สามารถได้รับผลตอบแทนสูงขึ้นและทิ้งห่างจากผู้ที่ขาดทักษะและไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ ขณะที่เดียวกันเทคโนโลยีก็สามารถทำให้ผู้ที่อยู่ห่างไกลสามารถเข้าถึงการศึกษา ความรู้ และบริการสาธารณสุขได้ซึ่งเป็นประเด็นท้าทายที่ต้องเร่งพัฒนาและแก้ไขปัญหาคือความเหลื่อมล้ำ เพื่อไม่ให้เป็นการกีดกันการพัฒนา โดยจำเป็นต้องมีการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการเป็นองค์รวม

จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประชากรทั้งสิ้น ๓,๖๕๐,๘๐๔ คน สวมใหญ่ร้อยละ ๗๐.๙๙ นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๒๘.๑๐ นับถือศาสนาพุทธ และอีกร้อยละ ๐.๙๑ นับถือศาสนาอื่นๆ (คริสต์/ฮินดู) โดยประชากรในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส มีประชากรรวม ๑.๙๕ ล้านคน ส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๓ นับถือศาสนาอิสลาม ทำให้พื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีเอกลักษณ์ทางสังคมและวิถีชีวิตของประชาชนที่แตกต่างจากพื้นที่ส่วนอื่นๆของประเทศ ประชาชนวัยเด็กและเยาวชนมีสัดส่วนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคและประเทศ และมีครัวเรือนขนาดใหญ่ จึงมีภาวะพึ่งพิงสูง รวมทั้งมีประชากรวัยสูงอายุเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกับแนวโน้มของระดับประเทศที่จะก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในอีกสิบปีข้างหน้า ซึ่งจะนำมาสู่ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในอนาคต รวมทั้งใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีคนจนร้อยละ ๖๕ ของจำนวนคนจนภาคใต้ทั้งหมด และมีหมู่บ้านตกเกณฑ์ จปฐ.ดานอาชีพ/รายได้ ๓๖๖ หมู่บ้าน โดยคนจนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มผู้ประกอบอาชีพประมงพื้นบ้านและกลุ่มอาชีพรับจ้างในภาคเกษตร ซึ่งประสบปัญหาและขาดความมั่นคงในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเด็กกำพร้าและสตรีที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลทั้งด้านจิตใจและการดำรงชีวิต

ด้านการศึกษา พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีโรงเรียนทั้งสิ้น ๑,๖๔๔ โรงเรียน ครู ๑๘,๙๒๖ คน และนักเรียนทั้งสิ้น ๓๖๓,๙๖๐ คน คิดเป็นอัตราส่วนนักเรียนต่อครูเท่ากับ ๒๐:๑ นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนอาชีวศึกษาทั้งสิ้น ๒๔ แห่ง และสถาบันอุดมศึกษา ๙ แห่ง คุณภาพการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำขณะที่กลุ่มเยาวชนที่ศึกษาด้านศาสนาขาดความรู้ทักษะดานอาชีพจึงมีปัญหารวางงานสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีคะแนนสอบ O-Net (วิชาภาษาไทย สังคม ภาษาอังกฤษ คณิต และวิทยาศาสตร์) ต่ำกว่า

เกณฑ์เฉลี่ยของภาคและประเทศ และมีแนวโน้มลดต่ำลงทุกปี ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากจำนวนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ร้อยละ ๖๗ อยู่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม นอกจากนี้กลุ่มเยาวชนที่ศึกษาด้านศาสนาในสถาบันปอเนาะ เมื่อจบการศึกษาไม่มีคุณวุฒิและทักษะในการประกอบอาชีพที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน เช่น ช่างเชื่อม ช่างก่อสร้าง ช่างเคาะสีพ่นรถยนต์ ช่างเครื่องเย็น เป็นต้น จึงเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาว่างงานสูง นอกจากนี้ ยังพบว่าเด็กจบช่วงชั้นที่ ๑ (ป.๓) อ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓ ของนักเรียนชั้น ป.๓ มีอัตราการออกกลางคันและการตกหล่นก่อนข้างสูงคิดเป็นร้อยละ ๑.๙๓ ของจำนวนนักเรียน นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ นั่นคือ โรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม หรือปอเนาะ ซึ่งพบมากที่สุดในพื้นที่ปัตตานี คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๘ รองลงมาคือ จังหวัดยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖ ร้อยละ ๑๔.๕ ร้อยละ ๑๑.๕ และร้อยละ ๒.๖ ตามลำดับ ทำให้จังหวัดปัตตานีมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาศาสนาอิสลาม

ในช่วง ๒๐ ปีข้างหน้า จะเน้นการเสริมสร้างสังคมสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ได้รับบริการการศึกษา การพัฒนาสังคม การได้รับสวัสดิการรัฐ การได้รับบริการทางการแพทย์ และบริการสาธารณสุขพื้นฐานอย่างเท่าเทียมทั่วถึงเป็นสังคมแห่งการแบ่งปัน ลดความเหลื่อมล้ำบนพื้นฐานของหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๒. วัตถุประสงค์

๑) เพื่อเสริมสร้างสังคมอยู่ดีมีสุข ยืนหยัดได้ด้วยตนเอง โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน สู่สันติสุขอย่างยั่งยืน

๒) เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามศักยภาพของพื้นที่ ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี เป็นสังคมแห่งการแบ่งปัน ลดความเหลื่อมล้ำบนพื้นฐานของหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะการดูแลประชาชนในกลุ่มที่มีความเปราะบาง ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความสงบในพื้นที่เพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาอย่างทันท่วงทีเสมอภาคและเป็นธรรม

๓) เพื่อพัฒนาและสืบสานสังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ประชาชนสามารถปฏิบัติศาสนกิจตามหลักศาสนา มีความภูมิใจในอัตลักษณ์ วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น สามารถอยู่ร่วมกันอย่างกัลยาณมิตรและเข้าใจในความแตกต่าง

๔) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบริการรัฐที่มีคุณภาพทั้งในด้านการสาธารณสุข การศึกษาและการพัฒนาสังคมเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๓. เป้าประสงค์

๑) ประชาชนในพื้นที่ได้รับบริการการศึกษา การพัฒนาสังคม ได้รับสวัสดิการรัฐ ได้รับบริการทางการแพทย์ และบริการสาธารณสุขพื้นฐานอย่างเท่าเทียมทั่วถึง เด็กและเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส เด็กกำพร้า ผู้พิการ และผู้สูงอายุได้รับการดูแล ค้ำครองสิทธิอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรม

๒) ประชาชนได้รับผลกระทบจากความไม่สงบ และประชาชนในกลุ่มยากจน ประชาชนในกลุ่มด้อยโอกาสได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพและพัฒนาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองได้และมีชีวิตอย่างปกติสุข ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓) ภาคีทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิต และการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมสังคมให้เอื้อต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีพื้นที่หรือชุมชนต้นแบบ ชุมชนน่าอยู่และสันติสุขกระจายอยู่ทุกพื้นที่ของจังหวัดชายแดนภาคใต้

๔) ประชาชนของจังหวัดชายแดนภาคใต้มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเอง เรียนรู้ ปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลก มีศักยภาพในการสร้างสรรค์และพัฒนาตนเอง ชุมชน ให้มีความสันติสุข

๕) จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเข้มแข็งและมั่นคงในหลักปฏิบัติทางศาสนา ประชาชนมีวิถีชีวิตที่ยึดหลักธรรมทางศาสนาเป็นฐาน มีความเข้าใจและเคารพในความแตกต่างของความเชื่อในการนับถือศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิต ได้รับการสืบสานและพัฒนาให้เกิดคุณค่า มูลค่าแก่ชุมชน

๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเป้าประสงค์

ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย (พ.ศ.)			
		๒๕๖๐-๒๕๖๔	๒๕๖๕-๒๕๖๙	๒๕๗๐-๒๕๗๔	๒๕๗๕-๒๕๗๙
จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชาชนในพื้นที่					
ร้อยละของประชาชนเป้าหมายในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่มีสิทธิ และสวัสดิการแห่งรัฐและได้รับการคุ้มครองสิทธิอย่างทั่วถึง					
<ul style="list-style-type: none"> - สิทธิการรักษาสุขภาพ - ประกันสังคม - การศึกษา - คนจน - คนพิการ - คนสูงอายุ 					

ตัวชี้วัด	ผลงาน ที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย (พ.ศ.)			
		๒๕๖๐- ๒๕๖๔	๒๕๖๕- ๒๕๖๙	๒๕๗๐- ๒๕๗๔	๒๕๗๕- ๒๕๗๙
ร้อยละของประชาชนกลุ่มเปราะบางที่ ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการ พึ่งพาตนเองได้และมีชีวิตอย่างปกติสุข ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ - ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจาก ความไม่สงบ - ประชาชนในกลุ่มยากจน - ประชาชนในกลุ่มด้อยโอกาสได้รับ การคุ้มครองสวัสดิภาพและพัฒนาให้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี พอเพียง					
จำนวนสตรีต้นแบบนักพัฒนาชายแดน ใต้					
จำนวนประชาชน ต้นแบบคนชายแดน ใต้แห่งอนาคต					
จำนวนเยาวชนอัจฉริยะต้นแบบพลเมือง ไทย พลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลก					
จำนวนชุมชน จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ เป็นพื้นที่ต้นแบบพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง					
มูลค่าทางเศรษฐกิจของผลิตภัณฑ์ ภูมิปัญญาจังหวัดชายแดนใต้					
มีสถานศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดการเรียนการสอนตามแนวทางศาสตร์ พระราชอาและหลักรัฐประศาสนโนบาย เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่					
ประชาชนในพื้นที่ จังหวัดชายแดน ภาคใต้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเข้าถึง สวัสดิการของรัฐอย่างทั่วถึง รอบด้าน					
มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของพลเมือง จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพลเมืองใน ศตวรรษที่ ๒๑ และความเป็นพลเมืองใน สังคมไทยที่ยอมรับและเห็นคุณค่าของ การอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรมมาก ขึ้น					

ตัวชี้วัด	ผลงาน ที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย (พ.ศ.)			
		๒๕๖๐- ๒๕๖๔	๒๕๖๕- ๒๕๖๙	๒๕๗๐- ๒๕๗๔	๒๕๗๕- ๒๕๗๙
รายได้จากสินค้า/บริการตาม อัตลักษณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพิ่มขึ้นร้อยละ					
สัดส่วนของพื้นที่สาธารณะได้รับการ พัฒนาให้ได้มาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น					

๕. กลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริม พัฒนา สืบสาน ประเพณี วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อเป็นต้นทุนสันติสุขที่ยั่งยืนของพื้นที่ (สำนักประสานนโยบายการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม/กองกิจการอัญญา/ฮาลาลจังหวัดชายแดนภาคใต้)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) บูรณาการภาคีเครือข่ายทางด้านวัฒนธรรมในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนภารกิจ

- ผสานกลไกภาครัฐ เอกชน เพื่อร่วมรณรงค์ส่งเสริมปราชญ์ชาวบ้านจากทุกแขนงและทุกพื้นที่ มาต่อยอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของพื้นที่ชายแดนใต้เพื่อการพัฒนา และสร้างแหล่งเรียนรู้ของชุมชนที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งเสริมสร้างเสริมสร้างเศรษฐกิจ สังคมแห่งคุณภาพชีวิต และความมั่นคง
- ประสานภาคีทุกภาคส่วนของจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อการสนับสนุนชุมชนในการนำทุนทางวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ให้เกิดการพัฒนาเป็นวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน และให้การสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนเพื่อการยกระดับเป็นผู้ประกอบการ

๒) การพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

- ส่งเสริม การผสมผสานภารกิจเชิงพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการให้การสนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมทุกกระบวนการและทุกขั้นตอนของกิจกรรม เน้นการปฏิบัติจริงเรียนรู้ของจริงในพื้นที่จริงอย่างมีอิสระ เรียนรู้จากธรรมชาติ จินตนาการ ความงามและให้ความเคารพซึ่งกันและกันภายใต้หลักคำสอนของศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ สนับสนุนการจัดสร้างพื้นที่การเรียนรู้แห่งอนาคตสำหรับเด็ก เยาวชน ทั้งในรูปแบบอุทยานการเรียนรู้ สนามสนทนาการศึกษา ศูนย์พัฒนาอัจฉริยะภาพเด็ก เยาวชน พื้นที่เรียนรู้บนระบบดิจิทัล
- สนับสนุนส่วนราชการ ท้องถิ่น และชุมชน ในการเปิดพื้นที่ ส่งเสริมความเสมอภาคและโอกาสในการเข้าถึงศิลปวัฒนธรรมของเด็ก เยาวชน และประชาชน รวมทั้งส่งเสริมบทบาทภาคเอกชน ในการเสริมสร้างความเสมอภาคและโอกาสในการเข้าถึงศิลปวัฒนธรรมของประชาชน

- สนับสนุนการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวิถีชีวิต และวัยของผู้เรียน ในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ทันสมัย น่าสนใจ และสอดคล้องกับบริบทของสังคม และริเริ่มการสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้ของประชาชนกลุ่มเด็ก เยาวชน กลุ่มเสี่ยงทางความมั่นคง เพื่อให้เป็นกลไกในการหนุนเสริมสันติสุขของพื้นที่
  - สนับสนุนกิจกรรมทางศาสนาในทุกศาสนาในพื้นที่เพื่อการสืบสานศาสนาให้มีความเข้มแข็ง พร้อมส่งเสริมการจัดงานประเพณี วัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับศาสนา วันสำคัญทางศาสนา และหนุนเสริมการสร้างสรรค์กิจกรรมทางศาสนาให้เป็นกิจกรรมเพื่อการสร้างรายได้ กิจกรรมแห่งความสันติสุข และกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของพื้นที่ในระดับประเทศ และนานาชาติ
- ๓) การส่งเสริม สนับสนุนอุตสาหกรรมวัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ใน จังหวัดชายแดนภาคใต้
- สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพแหล่งเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติ
  - สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม ในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติ เช่น ส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านอาหาร งานมหรหรรมาอาหารชายแดนใต้ เป็นตลาดซื้อ-ขาย อาหารที่หลากหลายแบบครบวงจร พัฒนาอาหารสู่การเป็น Product Champion อาศัยหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับ เช่น มอ. ในการวิจัยอาหารและหนังสือรับรอง เป็นต้น พร้อมทั้งเป็นกลไกการประสานชิงพื้นที่เพื่อหนุนเสริมให้ภาคีทุกภาคส่วนคิดค้น สร้างสรรค์นวัตกรรมคุณค่า และมูลค่าเพิ่ม จากผลิตภัณฑ์ฮาลาลของจังหวัดชายแดนใต้ให้เป็นแบรนด์ระดับประเทศ และนานาชาติ
  - สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการทางวัฒนธรรม ในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เอื้อต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ
  - สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างสร้างคุณค่าสังคม และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของประเทศโดยใช้มิติทางวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับบริบทของ พื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๔) การพัฒนาความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมและนำภาพลักษณ์จังหวัดชายแดนใต้สู่สากล
- รมรณรงค์ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรของ ทุกส่วนราชการ ในจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงจากระดับผู้นำและบุคลากร ให้เป็นต้นแบบ และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีทางวัฒนธรรมไทย พหุวัฒนธรรมของพื้นที่ ผ่านสถาบันทางสังคมทุกระดับ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติ
  - บูรณาการความร่วมมือในการดำเนินงานกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อรณรงค์เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านพหุวัฒนธรรมของ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดงานประเพณีวัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้าน การจัดเทศกาล ประกวดแข่งขันประชัน การผลิตและเผยแพร่สื่อ การริเริ่มมหรหรรมาวัฒนธรรม จังหวัดชายแดนภาคใต้ สู่อาเซียน เป็นต้น

๕) การสนับสนุนการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนศาสนา การส่งเสริมบทบาทของผู้นำทางศาสนาในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนา สืบสาน ประเพณีวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมการพัฒนา รูปแบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาของ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เข้าถึงในประเทศและนานาชาติ ด้วยช่องทางที่หลากหลายทั้งดิจิทัลและกิจกรรมอื่นๆ และให้การส่งเสริมการถือปฏิบัติกับการประกอบพิธีฮัจญ์ การเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่น การสื่อสารภาพลักษณ์พื้นที่ให้เกิดคุณค่า มูลค่า ผ่านกิจกรรมพิธีฮัจญ์ และการอนุรักษ์ และฟื้นฟูภาษาท้องถิ่น ประเพณีประจำถิ่นของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น ภาษาจ๊ะเห ภาษาชาวเล ภาษามลายูถิ่น ลิเกบก ร่องแงง ลิเกฮูลู เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมสนับสนุนแนวความคิดการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยกระบวนการพหุวัฒนธรรมที่ลดการผูกขาดทางวัฒนธรรมและการจัดการเลือกปฏิบัติทางวัฒนธรรมที่ไม่เป็นธรรม (สำนักประสานนโยบายการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม/สำนักส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬา/สำนักประสานนโยบายสังคมจิตวิทยา)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) สร้างความรู้ความเข้าใจ ให้แก่ผู้นำทางศาสนาทุกศาสนา ในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ตระหนักถึงแก่นแท้ของหลักศาสนา เพื่อให้การเผยแพร่หลักคำสอนได้อย่างถูกต้อง ไม่บิดเบือนจากความเป็นจริง พร้อมส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาแนวความคิดนำทางศาสนา การสร้างสรรค์เวทีการศาสนาเพื่อสันติสุขชายแดนใต้ พร้อมสนับสนุนการสร้าง และพัฒนาผู้นำทางศาสนาในทุกศาสนา ตามหลักธรรมทางศาสนา

๒) ส่งเสริมกิจกรรมของผู้นำทางศาสนา และสร้างการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบของพหุวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน เน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่เครือข่าย และประชาชนทุกระดับ ในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ได้รับการยกย่อง เชิดชู หรือส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาหมู่บ้าน เช่น โครงการหมู่บ้าน ชุมชน พหุวัฒนธรรม เข้มแข็ง เป็นต้น

๓) นำความเป็นเลิศมาปรับใช้ใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ สร้างหมู่บ้านวัฒนธรรม ใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ ส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และสู่มหกรรมวัฒนธรรม จังหวัดชายแดนภาคใต้ และส่งเสริมครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาให้เป็นครอบครัววัฒนธรรม ครอบครัวพหุวัฒนธรรม

๔) และการส่งเสริมองค์กรเชิงพื้นที่ทั้งชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนกระบวนการพหุวัฒนธรรม ส่งเสริม สนับสนุนให้มีถนนพหุวัฒนธรรม การเรียนรู้พหุวัฒนธรรมระหว่างกัน

๕) การพัฒนาสื่อพหุวัฒนธรรมในรูปแบบสื่อดิจิทัลเพื่อให้เข้าถึงกลุ่มประชาชน (เด็ก เยาวชน กลุ่มเสี่ยง) เพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมและให้การส่งเสริมการพัฒนาช่องทางทั้งระบบอินเทอร์เน็ต สื่อสังคม (Social Media) การพัฒนาแพลตฟอร์มทางพหุวัฒนธรรม การส่งเสริมการผลิตเนื้อหาทางพหุวัฒนธรรมรูปแบบดิจิทัล (Digital Content) และการสื่อสารกับสังคมภายนอก และการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางพหุวัฒนธรรมกับพื้นที่อื่น ในประเทศ ตปท. เพื่อนำมาเพิ่มคุณค่าวัฒนธรรมของ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๖) การส่งเสริมให้ภาคีทุกภาคส่วนร่วมกำหนดนโยบาย แผนงาน แนวทางการดำเนินงานเพื่อการสร้างคุณค่า มูลค่าเพิ่มจากพหุวัฒนธรรมพื้นที่ และการเชื่อมโยงพหุวัฒนธรรมสู่สันติสุข เชื่อมโยงนโยบายสันติสุข ในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเชื่อมโยงพหุวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน (มาเลเซีย) และกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก เพื่อการแลกเปลี่ยนพหุวัฒนธรรมของพื้นที่ และส่งเสริมสนับสนุน

การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ทางพหุวัฒนธรรมของ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อการสืบสาน สร้างสรรค์มูลค่าเพิ่ม เพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจ สังคม ของ จังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริม พัฒนาการศึกษและการยกระดับการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน ให้มีมาตรฐานการศึกษาที่ดีของประเทศ และพัฒนาให้เป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน พลเมืองโลก ที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง (สำนักประสานนโยบายการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม/สำนักประสานนโยบายเศรษฐกิจและสังคม/กองกิจการต่างประเทศ/ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) หนุนเสริมการศึกษาเพื่อเท่าทันการเปลี่ยนแปลง ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยริเริ่มให้มี Smart Classroom Connect: ห้องเรียนดิจิทัลมาตรฐานเชื่อมโยงโลกสากล และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชน เป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สามารถทำงานเป็นทีมได้ และสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับตนเองและบริบทสังคม ริเริ่มให้มีการจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ (Phenomenon Based Learning : PBL) โดยจัดให้มีห้องเรียนต้นแบบ “การจัดการเรียนการสอนแบบ **จังหวัดชายแดนภาคใต้**” ในโรงเรียนนำร่อง

๒) สนับสนุนการยกระดับหลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน สถาบันปอเนาะ/**ตาดีกา** ให้มีศักยภาพและมีมาตรฐานสากล (World Class Islamic Study Center) ส่งเสริมนโยบายการสอนระบบ**ไตรภาษา** (ภาษาไทย อังกฤษ **และภาษามลายู**) ที่คู่ขนานกับการส่งเสริมนโยบายการปลูกจิตสำนึกในการรักษาดีรักรถิ่น ตามบทบาทของการเป็นพลเมืองที่ดี

๓) สนับสนุนส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ ในด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และทันสมัย พร้อมทั้งการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกระบบการศึกษาทุกระดับช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง เน้นสนับสนุนการสร้างสรรคนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถด้านวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม และทักษะการใช้ภาษา (ฟัง พูด อ่าน เขียน) อย่างถูกต้อง

๔) หนุนเสริมการศึกษา เพื่อรองรับโครงการสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยส่งเสริมให้มีหลักสูตร /ห้องเรียน เพื่อตอบรับอาชีพและแรงงานที่มีศักยภาพสูง มีมาตรฐานสากล

๕) ประสานความร่วมมือกับภาคีทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศเพื่อการยกระดับขีดความสามารถของครูผู้สอนในโรงเรียนใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ การสนับสนุนการสร้างครูปัญญูใหม่ที่มีทักษะอนาคต ทักษะพื้นที่ ทักษะวิชาเรียน-สอน อย่างรู้จริง และการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรระบบการเรียนการสอนในสถานศึกษาตาดีกา ที่เชื่อมโยงกับการปลูกจิตสำนึก การรักษาดีรักรถิ่น

๖) ส่งเสริมการนำศาสตร์พระราชาสู่กระบวนการจัดการเรียน-การสอนของสถานศึกษาในทุกระดับ ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ศาสตร์พระราชานในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสันติวิธี การจัดการสันติวิธีในโรงเรียนเพื่อปลูกฝังความสมานฉันท์ และสันติวิธีแก่เด็ก-เยาวชน

๗) การสนับสนุนการเรียนรู้ทักษะชีวิตและส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพในสถาบันปอเนาะ ในรูปแบบ Vocational Based เพื่อปลูกฝังทัศนคติทางอาชีพในการพึ่งตนเองของเยาวชน เตรียมพร้อมเยาวชนก้าวสู่อชีพในอนาคต โดยเฉพาะอาชีพที่เป็นฐานจากทรัพยากรของ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๘) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สู่พหุวัฒนธรรมในสถานศึกษาเพื่อความเข้าใจ เข้าถึงในแก่นแท้ทางศาสนา ประเพณี ระหว่งกันของเยาวชนต่างศาสนา ผ่านกลไกการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงการเรียนรู้ตามอัธยาศัย

๙) สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมและมุ่งเน้นให้เด็ก เยาวชน และประชาชน มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษภายในประเทศ และเห็นคุณค่าของการศึกษา พร้อมมุ่งเน้นการพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันสถานการณ์ปัจจุบัน เน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะสากลด้วยตนเองผ่านสื่อดิจิทัล และการสร้างสรรค์เวทีเพื่อการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และความกล้าในกลุ่มเด็ก เยาวชน พร้อมทั้งการกระตุ้นครอบครัวให้มีทัศนคติต่อการส่งเสริมการศึกษาแก่เด็ก เยาวชน

๑๐) การพัฒนาห้องเรียนดิจิทัลเพื่อเป็นพื้นที่บนโลกเสมือนจริงในการส่งเสริมการเรียนรู้ ทักษะชีวิต แก่เด็ก เยาวชน สนับสนุนการจัดสร้างอุทยานการเรียนรู้ในรูปแบบของดิจิทัล Digital Learning Park บนแพลตฟอร์มกลางของ ศอ.บต. และสนับสนุนการจัดทำแคมป์เปลี่ยนชีวิต คลินิกปัญญา ศอ.บต. เพื่อเป็นแหล่งพัฒนาทัศนคติแก่เยาวชน

๑๑) พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ประชาชนให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากระบบ IT อย่างเท่าทัน สนับสนุนให้มีการจัดสร้างศูนย์พัฒนาทักษะสากลในระดับชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างสะดวก พร้อมทั้งส่งเสริมเยาวชนให้มีศักยภาพในการเป็นนวัตกรรม มีขีดความสามารถในการเป็นนักคิด นักวิทยาศาสตร์ นักเทคโนโลยี วิศวกร นักคณิตศาสตร์ (Science Tehnology Engineering Matchmatic)

๑๒) เสริมสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นอัตลักษณ์ที่มีคุณค่าของคน แก่เด็ก เยาวชน การสร้างแรงจูงใจแก่เด็ก เยาวชน การส่งเสริมการยกย่อง เชิดชู ต้นแบบนักคิด นักวิชาการ นักนวัตกรรมของพื้นที่ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนในพื้นที่

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม
อำนวยการความสะดวกการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย(กองกิจการฮัจญ์/
กองกิจการต่างประเทศ/สำนักประสานนโยบายการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม/สำนักการให้ความ
ช่วยเหลือเยียวยา/สำนักประสานนโยบายสังคมจิตวิทยา/สำนักประสานนโยบายเศรษฐกิจและสังคม/ศูนย์
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) พัฒนารูปแบบและระบบการอำนวยความสะดวกการประกอบพิธีฮัจญ์ครบวงจรสำหรับประชาชนในประเทศและภูมิภาคอาเซียนในบริบทหน้าที่ของ ศอ.บต. โดยสร้างแบบจำลองสถานการณ์กระบวนการดำเนินการพิธีการประกอบพิธีฮัจญ์ถูกต้องตามหลักศาสนา

๒) เสริมสร้างมาตรการของ ศอ.บต. ในการส่งเสริมและสนับสนุนแนวความคิดการปฏิบัติศาสนกิจแก่ประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลาม ด้วยวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติศาสนกิจที่ไม่เป็นภาระหรือความเดือดร้อนให้กับตนเองและครอบครัว โดย ศอ.บต. จะมุ่งสร้างต้นแบบการเรียนรู้ที่ดีและการถอดบทเรียนในระดับพื้นที่ในด้านการเตรียมทรัพย์สินพอเพียงสำหรับใช้จ่ายในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์และกลับภูมิลำเนาโดยไม่เดือดร้อนและไม่เป็นภาระให้แก่ครอบครัวหรือผู้อยู่เบื้องหลัง และเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งจะตราครุฑในการเดินทางและประกอบพิธีฮัจญ์ได้ โดยเน้นการทำคู่มือและการชี้แจงข้อมูลที่เข้าถึงข้อมูล

๓) การสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนประกอบอาชีพ เพื่อนำเงินมาเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ออกแบบและพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสุขภาพวิถีอิสลามสำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ พร้อมส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาระบบบริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop service) ในการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ และการจำลอง application สำหรับใช้กับสมาร์ทโฟนเกี่ยวกับการเตรียมตัว ข้อปฏิบัติ สถานที่ต่างๆ ที่จะเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์รวมถึงการรวมรวมคำศัพท์ภาษาอาหรับที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

๔) การพัฒนาศูนย์เรียนรู้พิธีฮัจญ์ใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อการเรียนรู้ของประชาชนในพื้นที่ พร้อมทั้งสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนกลาง จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อรองรับการสนับสนุนการให้สวัสดิการแก่ประชาชนในการปฏิบัติศาสนกิจ

๕) การเชื่อมโยงกิจการพิธีฮัจญ์กับการสื่อสารภาพลักษณ์ของ จังหวัดชายแดนภาคใต้ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การส่งเสริมการท่องเที่ยว

๖) สนับสนุนการสร้างทัศนคติ วิถีชีวิต เพื่อการสร้างสรรค์สันติสุขจากกิจกรรมพิธีฮัจญ์แก่ประชาชน ครอบครัวที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐ เป็นสมาชิกของ ศอ.บต. ในการร่วมพลังพัฒนาของพื้นที่ให้เกิดสันติสุข พร้อมทั้งสนับสนุนการเสริมสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนในการมีความสมบูรณ์แบบในการเป็นมุสลิม ที่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างสังคมสันติสุข

๗) สนับสนุนการเดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจแก่พุทธบริษัทและศาสนาอื่นๆ ในพื้นที่ พร้อมทั้งเชื่อมโยงกับการเป็นเครือข่ายของ ศอ.บต. ในการร่วมพัฒนาพื้นที่

๘) ส่งเสริม สนับสนุนโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา เด็ก เยาวชนรักษ์สิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๕ สนับสนุนการยกระดับคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนกลุ่มเปราะบาง เพื่อการหลุดพ้นจากความจนอย่างยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักประสานนโยบายการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม/สำนักการให้ความช่วยเหลือเยียวยา/สำนักบริหารงานยุติธรรม/สำนักประสานนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) เสริมสร้างมาตรการของ ศอ.บต. ในการสร้างภูมิคุ้มกันและส่งเสริมโอกาสทางสังคมบนฐานแห่งความพอเพียงเสริมประสิทธิภาพทางสังคมในลักษณะการพัฒนาศักยภาพและการสร้างเครือข่ายและผนึกกำลังทางสังคมจากทุกภาคส่วน และเสริมสร้างธรรมาภิบาล โดยการจัดระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

๒) ขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาชายแดนใต้ที่สมดุล โดยการ สนับสนุน และส่งเสริมการเจริญเติบโตของภาคเศรษฐกิจสามเหลี่ยมเศรษฐกิจชายแดนใต้ที่คนจนส่วนใหญ่สามารถเชื่อมโยงการสร้างงาน สร้างรายได้กับนโยบายเศรษฐกิจได้ โดยเฉพาะกลุ่มคนในพื้นที่ที่มีภาวะพึ่งพิง พร้อมทั้งนำเสนอมาตรการเพื่อการส่งเสริมนโยบายการเงินและการคลังในการกระตุ้นกลไกประชารัฐที่คำนึงถึงการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

๓) เสริมสร้างมาตรการของ ศอ.บต. ในการพัฒนาระบบบริการทางสังคมให้เข้าถึงกลุ่มเปราะบาง เช่น ขยายขอบเขตการประกันสังคมให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบและการประกันการว่างงาน ปรับกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงบริการของคนจน และผู้ด้อยโอกาส พร้อมเสริมสร้างการจัดสวัสดิการสังคมให้มีความสอดคล้องกับปัญหาของกลุ่มเป้าหมายยากจนและ ผู้ด้อยโอกาส

๔) เสริมสร้างการเตรียมความพร้อมในการสร้างหลักประกันทางสังคมแก่ประชากรแต่ละช่วงวัย โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมและดูแลกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนเร่ร่อนไร้บ้าน ผู้ติดเชื้อ HIV และผู้ที่มีภาวะ

เจ็บป่วยเรื้อรัง รวมถึงผู้ป่วยทางจิต และสนับสนุนประชาชนกลุ่มเปราะบางของพื้นที่ทั้งคนจน คนพิการ คนด้อยโอกาสได้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๕) การสร้างรูปแบบเฉพาะของ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อการดูแลกลุ่มคนจน คนพิการ คนด้อยโอกาส คนที่มีภาวะพึ่งพิงเพื่อการปลูกฝังทัศนคติให้มีการพึ่งตนเอง และนำเข้ามาสู่การดูแลและพัฒนาในรายบุคคล

๖) การจัดทำ Big Data สำหรับกลุ่มเปราะบางในรูปแบบของข้อมูลสารสนเทศบูรณาการประจํารัฐ เพื่อการระดมพลังภาคีเพื่อร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง

๗) การจัดทำคู่มือชีวิตหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับกลุ่มเปราะบางในรายกลุ่มที่เข้าใจได้ง่าย ปฏิบัติได้ง่าย และทำได้จริง และสร้างรูปแบบที่ทันสมัยในการติดตามการเติบโตของทักษะชีวิต ทัศนคติของกลุ่มเปราะบางจนหลุดพ้นสู่การพึ่งตนเองที่ยั่งยืน

๘) การส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนกลุ่มเปราะบางเพื่อการช่วยเหลือ เกื้อกูล ซึ่งกันและกัน พร้อมการระดมพลังทุกภาคส่วนร่วมเติมเต็มคุณภาพชีวิตในกลุ่มคนเปราะบางในรูปแบบความรับผิดชอบทางสังคม

๙) การบูรณาการระบบบริการรัฐเพื่อให้เข้าถึงประชาชนกลุ่มเปราะบางอย่างทั่วถึง เป็นธรรม โดยการทำงานในรูปแบบภารกิจร่วม พื้นที่เป็นฐาน ประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Area Based Collaborative)

๑๐) การพัฒนาระบบสวัสดิการของจังหวัดชายแดนใต้ ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่เป็นนวัตกรรมสวัสดิการเพื่อคนเปราะบางที่เชื่อมโยงกับการเสริมสร้างสันติสุขและการลดความเหลื่อมล้ำ

๑๑) ส่งเสริมเยาวชนผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาผ่านโครงการส่งเสริมกลุ่มอาชีพเยาวชนนอกระบบตามความถนัดและความต้องการแต่ละกลุ่มตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมแก่เด็กนักเรียนให้รู้จักการพึ่งพาตนเอง ผ่านโครงการวิสาหกิจสถานศึกษา โดยสนับสนุนงบประมาณให้โรงเรียนในการประกอบกิจกรรม เช่น ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ฯ เพื่อนำมาทำอาหารกลางวันแก่นักเรียน และขยายผลโครงการจากครัวโรงเรียนสู่ครัวบ้าน

กลยุทธ์ที่ ๖ ส่งเสริม พัฒนาการสาธารณสุขของพื้นที่ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึงการดูแลสุขภาพแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ทันท่วงที (สำนักประสานนโยบาย เศรษฐกิจและสังคม/สำนักให้ความช่วยเหลือและเยียวยา/สำนักส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬา)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) สนับสนุนการสร้างมาตรการ กลไกเพื่อการติดตามดูแลกลุ่มเสี่ยงอย่างใกล้ชิด มีการส่งต่อผู้ป่วยอย่างทันท่วงที โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีข้อจำกัดในการเข้าไปให้บริการแก่ประชาชนที่เจ็บป่วย และมีภาวะพึ่งพิงในกลุ่มติดบ้านติดเตียง

๒) สนับสนุนการพัฒนารูปแบบการบริการที่ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศการให้ความรู้สุขภาพ ด่านยา เวชภัณฑ์ และการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อการพัฒนาพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกกลุ่มวัยในจังหวัดชายแดนใต้ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนสถานบริการสุขภาพในการพัฒนานวัตกรรมสุขภาพ เพื่อรองรับความต้องการทางสุขภาพ และการรับมือกับปัญหาวิกฤติสุขภาพของพื้นที่ ที่เกิดจากการเข้าถึงองค์ความรู้ทางสุขภาพที่ถูกต้อง โดยเฉพาะปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับด้านพัฒนาการเด็ก อนามัยแม่และเด็ก โรคเรื้อรัง

๓) ร่วมเป็นกลไกการบูรณาการกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อสร้างเครือข่ายดูแลสุขภาพของผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ข้าราชการ หน่วยงานความมั่นคง

อาสาสมัครในด้านต่างๆ ให้ได้รับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมทั้งกาย จิตใจ จิตวิญญาณ และสังคมอย่างต่อเนื่อง จนมีภาวะปกติสุขที่เหมาะสม

๔) สนับสนุนการสร้างสรรค์นวัตกรรมในการดูแลสุขภาพผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ และสื่อดิจิทัลเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปรักษาพยาบาล ในรูปแบบของ Digital Home Ward และสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลเพื่อการบริการสุขภาพประชาชน การลดความแออัดในโรงพยาบาล

๕) เป็นกลไกกลางในการระดมพลังภาคีทุกภาคส่วนเพื่อการเสริมสร้างสุขภาวะของชุมชน ครอบครัว ที่เน้นการนำบริบทปัญหาของพื้นที่มาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา โดยเฉพาะด้านพัฒนาด้านพัฒนาการเด็ก อนามัยแม่และเด็ก การบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และโรคเรื้อรัง การส่งเสริมสนับสนุนให้มีแหล่งอภิบาลเด็กแบบครบวงจรในระดับชุมชน สนับสนุนกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตแม่และเด็ก ตั้งแต่อยู่ในครรภ์ โดยเน้นการสนับสนุน และส่งเสริมการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมในการจัดการสาธารณสุขในพื้นที่ การสร้างมุมมองแก่แม่ และครอบครัวในการอภิบาลเด็ก สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์เด็กเล็กที่มีมาตรฐาน ทันสมัย

๖) ส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้โรงพยาบาล และหน่วยงานสาธารณสุขใช้ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการให้บริการสุขภาพแก่ประชาชน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีข้อจำกัดทางการบริการ พื้นที่ความมั่นคง และการปฏิบัติการเชิงรุกร่วมกับเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อการปรับมุมมองและความเชื่อที่ไม่ถูกต้องในด้านการสาธารณสุข เน้นการปรับแนวความคิดใหม่แก่ประชาชนผ่านกลไกของผู้นำทางศาสนา เครือข่ายสาธารณสุข พร้อมสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมการออกกำลังกายและการบริโภคแก่ประชาชนในพื้นที่ที่ถูกต้อง พร้อมทั้งการจัดสร้างพื้นที่กลางเพื่อการเรียนรู้การส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชนในจังหวัดชายแดนใต้

๗) ให้การสนับสนุนการพัฒนาทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพ การจัดการตนเองเมื่อประสบภาวะฉุกเฉินทางการสาธารณสุข เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถช่วยเหลือตนเองในเบื้องต้นได้ พร้อมทั้งสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นในการดูแลฉุกเฉิน พร้อมทั้งการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขและเครือข่ายสาธารณสุขที่ผ่านการส่งเสริมสนับสนุนและได้รับสวัสดิการจาก ศอ.บต. มาเป็นเครือข่าย-อาสา เพื่อการพัฒนาการสาธารณสุขชายแดนใต้ และสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขพระ อาสาสมัครสาธารณสุขเยาวชน เพื่อการร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ และการร่วมฟื้นฟูสุขภาพแก่ประชาชนในรูปแบบจิตอาสา

๘) ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นแก่ประชาชนในกลุ่มเปราะบาง ประชาชนในพื้นที่เสี่ยง เพื่อการนำกลไกของการพัฒนาการสาธารณสุขบูรณาการกับการเสริมสร้างสันติสุข การให้ข้อมูลแก่กลุ่มป่วย กลุ่มเสี่ยง ด้วยหลักการทางศาสนาที่ถูกต้อง และการส่งเสริมการพัฒนาบริการสุขภาพของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ที่สอดคล้องกับหลักการทางศาสนาและคงไว้ซึ่งมาตรฐานทางการแพทย์

๙) สนับสนุนการจัดสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี (Health Eco System) การสร้างนิเวศสุขภาพในชุมชนในพื้นที่เสี่ยง ตมบริบทแห่งพหุวัฒนธรรม และการนำหลักศาสนาอิสลามมาใช้ในการเสริมสร้างสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการพัฒนาสวนสุขภาพในระดับอำเภอ ตำบล ให้กระจายทั่วจังหวัดชายแดนใต้ และส่งเสริม สนับสนุนการปรับภูมิทัศน์ที่อยู่อาศัยเพื่อให้เกิดสุขภาพที่ดี เช่น การออกแบบพื้นที่ที่เอื้อต่อคนพิการ คนสูงอายุ คนที่มีภาวะพึ่งพิง และมีข้อจำกัดทางรายได้ เน้นการพัฒนาที่สอดคล้องกับภาวะเจ็บป่วยโดยใช้อัตลักษณ์พื้นที่

๑๐) สนับสนุนเสริมสร้างความฉลาดรู้ทางสุขภาพแก่ประชาชนที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การจัดการตนเองทางสุขภาพเมื่อต้องปฏิบัติศาสนกิจ การเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ การรับมือกับความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพ

๑๑) สนับสนุนการสร้างคุณค่า มูลค่าเพิ่มจากภูมิปัญญาทางสุขภาพในพื้นที่ให้เป็นผลิตภัณฑ์ บริการ ที่สร้างงาน รายได้แก่ชุมชน ประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๗ ส่งเสริม สนับสนุน การเสริมสร้างความรัก ความอบอุ่น และสันติสุขในครอบครัว ให้การดูแลครอบครัวเสี่ยง และครอบครัวในพื้นที่ที่มีความไม่สงบอย่างทั่วถึง (สำนักประสานนโยบาย เศรษฐกิจและสังคม/สำนักประสานนโยบายการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม/สำนักพัฒนาบุคลากร/สำนักประสานงานเครือข่ายภาคประชาสังคม)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) เป็นกลไกกลางในการประสานเชื่อมโยงความช่วยเหลือ การเยียวยา และการพัฒนาครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบ สร้างกิจกรรมในครอบครัว เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เสมือนดังภาวะปกติ เน้นการส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพจิตของครอบครัวในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ให้ปกติสุขเร็วที่สุด พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ของคนในพื้นที่ ให้มีความรักความสามัคคี และร่วมส่งเสริมให้ครอบครัวที่ประสบภาวะวิกฤติจากความไม่สงบ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชน มีส่วนร่วมดูแล ไม่ทอดทิ้งใคร สร้างวัฒนธรรมการพึ่งพิงซึ่งกันและกันอย่างเข้มแข็งในชุมชน

๒) ส่งเสริม สนับสนุน เครือข่ายทุกภาคส่วนในพื้นที่ที่มีภารกิจร่วมกันในการดูแลเสริมสร้างความรัก ความอบอุ่น และสันติสุขในครอบครัว ส่งเสริมการสร้างสรรค์ให้มีศูนย์เรียนรู้ทักษะชีวิตในครอบครัวเยาวชนชายแดนใต้แบบครบวงจร เพื่อการป้องกันเยาวชนหลงผิดไปในทางที่ไม่เหมาะสมทั้งการถูกชักจูงไปในการร่วมสร้างสถานการณ์ความ ไม่สงบ ยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์และตั้งครุภักก่อนวัยอันควร หรือพฤติกรรมอื่นๆที่ไม่เหมาะสม

๓) หนุนเสริมการริเริ่มการศึกษาในสังคมครอบครัว เพื่อแก้ปัญหาความเลื่อมทางสังคมและการขาดวินัย คุณธรรม จริยธรรม ในเด็กยุคใหม่ โดยร่วมส่งเสริมการพัฒนากิจกรรมเพื่อให้แม่เป็นผู้ที่มีบทบาทในการสั่งสอนคุณธรรม จริยธรรม และมารยาททางสังคมให้แก่ลูก ในบทบาท “ครูคนแรก” ของผู้เป็นแม่ โดยจัดให้มีโรงเรียนแม่ โดยการสนับสนุน และส่งเสริมการจัดสร้างพื้นที่ สนับสนุนกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างความอบอุ่นในครอบครัว สนับสนุน Family Park รองรับการพัฒนาครอบครัวพหุวัฒนธรรมระหว่างครอบครัวที่มีความแตกต่างทางความเชื่อ ศาสนา และความคิด ให้มีความเข้าใจต่อกัน

๔) การนำหลักธรรมทางศาสนามาใช้ในการเสริมสร้างความอบอุ่นในครอบครัว การบูรณาการหลักปฏิบัติในทางอิสลามในการเสริมสร้างความพร้อมในครอบครัว และการช่วยเหลือดูแลกลุ่มแม่วัยใสในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีภาวะเปราะบาง เช่น ยาจน พิการ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบ และการให้การสนับสนุนสวัสดิการแก่หญิงหม้าย ที่มีการดูแลลูกและยังพึ่งตนเองไม่ได้ ให้การช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิต

๕) การร่วมส่งเสริมบทบาทของความเท่าเทียมในครอบครัว และการสนับสนุนการสร้างหลักปฏิบัติที่ถูกต้องทางศาสนาในมิติครอบครัวที่ไม่ผิดเพี้ยน ร่วมระหว่าง บ้าน-โรงเรียน-มัสยิด (บรรม) และ บ้าน-วัด-โรงเรียน (บวร)

๖) การเสริมสร้างบทบาทครอบครัว พ่อ-แม่ ร่วมจัดการปัญหาแก่เยาวชนที่ถูกชักจูงไปในทางที่ไม่เหมาะสม ปัญหาของเยาวชนโดยเฉพาะยาเสพติด เน้นการสร้างต้นแบบครอบครัวดีจากครอบครัวเสี่ยง

กลยุทธ์ที่ ๘ ส่งเสริมการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ เป็นเมืองน่าอยู่ และเป็นหลักประกันการสร้างสันติสุขของพื้นที่ที่ยั่งยืน (สำนักประสานนโยบายเศรษฐกิจและสังคม/สำนักส่งเสริมการท่องเที่ยวและกีฬา/สำนักประสานนโยบายการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) ส่งเสริม สนับสนุนการอนุรักษ์การใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามหลักศาสตร์ของพระราชา มุ่งรักษาระบบนิเวศน์ของจังหวัดชายแดนใต้ทั้งนิเวศน์ป่าเขา นิเวศน์ทางทะเล ให้มีความอุดมสมบูรณ์ และเป็นหลักประกันการพัฒนาที่ยั่งยืนของพื้นที่

๒) ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความตระหนัก สร้างการมีส่วนร่วม และเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนเองเพื่อเป็นรากฐานในการสร้างสันติสุขในพื้นที่ ร่วมเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ชุมชน

๓) ส่งเสริมและสนับสนุน ให้มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีมาตรฐานสากล เพื่อรองรับโครงการสามเหลี่ยม “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

๔) ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาเป็นต้นทุนการสร้างสรรค์นวัตกรรมสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมและการเติบโตของการพัฒนาที่โดยเน้นการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้การสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการดูแล รักษา พื้นฟู ระบบนิเวศวิทยาของชุมชน

๕) สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในการส่งเสริมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่สีเขียว เพื่อหนุนการพัฒนาเมืองที่น่าอยู่ และส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกลไกสำคัญที่ร่วมส่งเสริมการเป็นเมืองอารยะสถาปัตยกรรมสำหรับทุกคน และร่วมสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจของพื้นที่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การมีพลังงานทดแทน

๖) ส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ในการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและนำที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในชุมชน มาขับเคลื่อนผ่านโครงการเกษตรแปลงใหญ่ สมาร์ทฟาร์ม และผลักดันผลผลิตเข้าสู่ตลาดประชารัฐและการค้าออนไลน์ในอนาคตอันใกล้ หมู่บ้านไก่อและหมู่บ้านปลาและพัฒนาสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

๗) ส่งเสริมการนำทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของชุมชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และระดมภาคีทุกภาคส่วนเพื่อสร้างความสมบูรณ์ของสังคมนิเวศ เมือง ลำน้ำ ทะเล ป่าเขา เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงของพื้นที่ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม

๘) ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรทางธรรมชาติที่เป็นแหล่งต้นทุนสำคัญที่เป็นแหล่งสำคัญ ป่าบาลา ฮาลา ป่าฮาลาบาลา และการส่งเสริมการอนุรักษ์อุทยานธรณีโลก Gio Park การรักษาความสมบูรณ์ของลำน้ำหลักของ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ป่าชายเลน ทะเล

๙) การส่งเสริมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้ประชาชนได้เข้าถึง ได้อนุรักษ์ พัฒนาและการส่งเสริมสนับสนุนการแปรรูปค่าของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ การสร้างงาน อาชีพ และการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยึดโยงกับชุมชนในพื้นที่เป็นสำคัญ

๑๐) ส่งเสริม สนับสนุนการร่วมอนุรักษ์และฟื้นฟู ที่มีภาวะเสี่ยงและอยู่ในภาวะวิกฤตเพื่อให้เป็น หลักประกันและต้นทุนของการเสริมสร้างความสันติสุขจากฐานธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรวบรวมข้อมูล ด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อสะดวกต่อการบริหารจัดการด้านภัยธรรมชาติ หรือด้านอื่นในพื้นที่ และการส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมโดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสิ่งใหม่มาใช้

กลยุทธ์ที่ ๙ เสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน ตำบล ชุมชน และการป้องกันภัยพิบัติทาง ธรรมชาติ ภัยคุกคามต่างๆ

มาตรการแนวทางการปฏิบัติ

๑) สนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ ชีตความสามารถ และประสิทธิภาพการรักษาความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน ชุมชน ตำบล และสามารถอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข

๒) ส่งเสริมการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารและเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อสื่อสารกับประชาชนใน พื้นที่ให้รับรู้และเข้าใจข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นจริง เท่าทันสถานการณ์ และเพื่อเสริมสร้างความรัก ความ สามัคคี และความเข้มแข็งของหมู่บ้าน ตำบล ชุมชน

๓) พัฒนาศักยภาพเครือข่ายองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน ให้มีความเข้มแข็งรู้เท่าทันภัย พิบัติทางธรรมชาติ ภัยคุกคามต่างๆ และสร้างระบบป้องกันภัย เตือนภัย ที่ทันสมัย ทั้งในระดับตัว บุคคล องค์กร สังคม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของพื้นที่อย่างยั่งยืน

๖. แผนงานโครงการ

- ๑) โครงการพัฒนาวัฒนธรรมเพื่อความสันติสุข
- ๒) โครงการเสริมสร้างเศรษฐกิจด้วยวัฒนธรรม
- ๓) โครงการเติมปัญญาสร้างสันติสุข
- ๔) โครงการพัฒนาประชาชนเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน พลเมืองโลก
- ๕) โครงการอำนวยความสะดวกในการประกอบพิธีฮัจญ์
- ๖) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนกลุ่มเปราะบาง
- ๗) โครงการลดความเหลื่อมล้ำทางสุขภาพ
- ๘) โครงการเสริมสร้างสันติสุขครอบครัว หนุนเสริมสันติสุขชายแดนใต้
- ๙) โครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความสันติสุขที่ยั่งยืนของจังหวัดชายแดนใต้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนใต้ และการลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้แก่ประชาชน

๑. แนวคิดและหลักการ

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองอันเกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและเสถียรภาพของประเทศไทยในหลายมิติทั้งภัยคุกคามภายนอก ได้แก่ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคต่างๆ ของโลก ความขัดแย้งด้านอาณาเขตแบบรัฐต่อรัฐ อาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้ายและภัยคุกคามภายในประเทศ ได้แก่ สถาบันหลักของชาติได้รับผลกระทบจากความเห็นต่างทางความคิดและอุดมการณ์ของคนในชาติ การสร้างสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้และการคุกคามทางเศรษฐกิจ จึงให้ความสำคัญต่อการฟื้นฟูพื้นฐานด้านความมั่นคงที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเฉพาะการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติ เป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุวัฒนธรรม การมีเกียรติ และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษา ผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศ บนพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และการเตรียมการรับมือกับ ภัยคุกคามทุกรูปแบบ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า ทั้งนี้เพื่อนำพาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีรายได้ที่สูงขึ้น กระจายในทุกพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ ความไม่สมดุลในการพัฒนาเพื่อนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ขับเคลื่อนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านกลไกประชารัฐ จนสามารถนำไปสู่ประเทศโลกที่หนึ่ง ในศตวรรษที่ ๒๑

การสร้างโอกาสในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การค้า ชายแดน พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ ส่งเสริมฐานการเกษตรหลักที่มาจากชุมชน อาทิ ยางพารา การประมง เป็นต้น เพื่อให้เพียงพอในเชิงพาณิชย์ สนับสนุนอุตสาหกรรมฮาลาลที่มีผลต่อการสร้างรายได้ของประชาชน โครงการเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน การกระจายอุตสาหกรรมบริการ การท่องเที่ยว การแก้ไขปัญหาการว่างงาน รวมทั้ง การให้สิทธิพิเศษเพื่อสร้างแรงจูงใจในการลงทุน และส่งเสริม บทบาทธุรกิจเอกชนให้พร้อมรองรับการขยายตัวของประชาคมอาเซียน จะส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ และนำมาซึ่งความสันติสุขอย่างยั่งยืน

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดภาคใต้ชายแดนพึ่งพาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเป็นหลัก เนื่องจากมีพื้นที่เหมาะสมสำหรับเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ มูลค่าการผลิตมาจากพืชเศรษฐกิจหลักคือ ยางพาราและปาล์มน้ำมัน ภาคอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก อุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นการแปรรูปการเกษตรขั้นต้นที่ใช้เทคโนโลยี การผลิตขั้นพื้นฐานจึงสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตภาคเกษตรไม่สูงมากนัก อุตสาหกรรมที่สำคัญได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารทะเล อุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพาราและเฟอร์นิเจอร์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อการส่งออก ยกเว้นอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มที่

จำหน่ายภายในประเทศเป็นหลัก ปัจจุบันประสบปัญหาด้านแรงงาน ราคาในตลาด ตลอดจนความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทำให้ผลผลิตมีน้อยลง ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ด้านการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามามากขึ้น ในจังหวัดภาคใต้ชายแดนเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพการท่องเที่ยวในระดับประเทศและระดับนานาชาติ มีความหลากหลายทางการท่องเที่ยวทั้งการท่องเที่ยวทางทะเล ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ วิถีชุมชน และเชิงสุขภาพ แต่อย่างไรก็ตามปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดยังเป็นอุปสรรคสำคัญในการเพิ่มรายได้ของการท่องเที่ยวในพื้นที่ นอกจากนี้ผลจากการพัฒนาความสะดวกบริเวณด้านชายแดนทำให้นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และระบบคมนาคมที่มีความหลากหลายและสะดวกมากยิ่งขึ้น ความร่วมมือของภาครัฐและเอกชนในการกระตุ้นการท่องเที่ยว ส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวเอเชียเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะมาเลเซียและจีนสะท้อนจากอัตราการเข้าพักโรงแรมที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งจำนวนเที่ยวบินและเส้นทางการบินใหม่ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และผลจากการพัฒนาบริเวณเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยจัดให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกสามารถเพิ่มทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดชายแดนเพิ่มขึ้น

ความเสี่ยงจากสถานการณ์ก่อความไม่สงบในพื้นที่ ที่เป็นปัญหาสะสมมาอย่างยาวนาน ส่งผลกระทบต่อทั้งชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งความเชื่อมั่นในการดำเนินชีวิตของประชาชน อันส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดภาคใต้มีการหดตัวของภาคธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการในภาคธุรกิจขาดความมั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

สำหรับมาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รัฐบาลมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในรูปแบบที่เรียกว่า “สามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ที่เป็นแนวทางการพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นทั้งด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวที่พัฒนาพร้อมๆ กับอัตลักษณ์เมืองมุสลิม เพื่อสร้างโอกาสในการพัฒนาเชื่อมโยงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นการพัฒนาเพื่อความ เป็นอยู่ที่ดีขึ้นของคนในพื้นที่ โดยเลือก ๓ เมืองต้นแบบเพื่อการพัฒนาทั้ง ๓ ด้าน คืออำเภอหนองจิก จ.ปัตตานี กำหนดให้เป็นเมืองต้นแบบเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าผสมผสาน มีความโดดเด่นด้านการเกษตรกรรม มีระบบชลประทานที่สมบูรณ์ เป็นเมืองอยู่ชานอู่น้ำแต่ดั้งเดิม ประชากรกว่าร้อยละ ๘๐ ยึดอาชีพทำการเกษตร ปลูกข้าว ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ที่สำคัญในพื้นที่มีการก่อตั้งโรงงานแปรรูปปาล์มน้ำมันขนาดใหญ่ที่มีกำลังการผลิตรวม ๑,๐๐๐ ตันต่อวัน และมีแผนที่จะขยายกำลังการผลิตต่อเนื่อง ปัจจุบันสามารถรองรับผลผลิตปาล์มน้ำมันในจังหวัดชายแดนใต้ได้ทั้งหมด รวมทั้งจังหวัดใกล้เคียงอีกด้วย เมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน อีก ๒ เมือง คือ อ.เบตง จ.ยะลา ถูกกำหนดให้เป็นเมืองพัฒนาที่พึ่งตนเองด้านพลังงานแบบยั่งยืน เพื่อแก้ปัญหากระแสไฟฟ้าไม่เพียงพอ ไฟฟ้าดับบ่อยครั้ง ส่งผลกระทบต่อ การท่องเที่ยว ภาคการลงทุน และเมืองชายแดน อ.สุโหงโกลก จ.นราธิวาส เป็นเมืองต้นแบบศูนย์กลางการค้าชายแดนระหว่างประเทศ ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาทั้งสามเมืองต้นแบบให้มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เน้นความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะพื้นที่ กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาพื้นที่ในวงกว้าง นำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โครงการเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีทั้งการปรับปรุง พัฒนาระบบ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ การคมนาคมขนส่ง รวมทั้งการส่งเสริมการลงทุน ก่อนเชื่อมโยงการขนส่งไปยัง ประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ซึ่งรัฐบาล เชื่อว่าจะเป็นส่วนสำคัญในการแก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งจะนำไปสู่ความสันติสุขได้อย่างยั่งยืนในอนาคต

เศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความหลากหลาย การผลิตเป็นแบบดั้งเดิม ไม่มีการต่อยอดเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์มากนัก ไม่มีการพัฒนานวัตกรรมในการสร้างมูลค่า มีลักษณะที่รัฐบาลเกื้อหนุน ปัจจุบันรัฐบาลมีการขับเคลื่อน “เศรษฐกิจฐานราก” ถือเป็น ๑ ใน ๑๒ นโยบาย “ประชารัฐ” ที่รัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ให้ความสำคัญ มีเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง ประชาชนมีความสุข และมีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งป้องกันปัญหา ภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมของพื้นที่ และการสร้างบรรยากาศการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว
- ๒) เพื่อสร้างความพร้อมและฉันทกกำลังของทุกภาคส่วน ให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการ การคมนาคม โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ และหนุนเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง
- ๓) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๔) เพื่อสนับสนุนส่งเสริมระบบเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่น ที่สามารถพึ่งตนเอง มีการช่วยเหลือเอื้อเพื่อซึ่งกันและกัน มีคุณธรรม และเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาด้านอื่นๆ ในพื้นที่ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ผู้คน ชุมชน วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน เกิดความเสมอภาคและเป็นธรรมในสังคมอย่างทั่วถึงให้เป็นพื้นที่ที่น่าอยู่ น่าท่องเที่ยว และน่าลงทุน
- ๕) เพื่อสนับสนุนส่งเสริมด้านเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมทางการเกษตรเชิงเศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์ชุมชน การท่องเที่ยว และบริการเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ในพื้นที่
- ๖) สนับสนุนส่งเสริมยกระดับศักยภาพแรงงานในพื้นที่ให้มีทักษะสูง เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ทั้งการค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว กีฬา และสร้างการเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน
- ๗) ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน เชื่อมโยงกับประเทศสมาชิกภายในกลุ่ม IMT-GT โดยเฉพาะเสนอให้มีการเพิ่มเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแบบ IMT-GT เป็น EC๖ (Economic Corridor ๖)

๓. เป้าประสงค์

- ๑) จังหวัดชายแดนภาคใต้มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุน และการพัฒนาเศรษฐกิจความมั่นคง เติบโตอย่างต่อเนื่อง
- ๒) เศรษฐกิจชุมชนมีความเติบโตอย่างต่อเนื่อง ประชาชนมีงาน อาชีพรายได้ที่เพิ่มขึ้น และสามารถแข่งขันได้ลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้
- ๓) ความสำเร็จของการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจชายแดนใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจในทุกมิติของจังหวัดชายแดนภาคใต้มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความสันติสุขอย่างยั่งยืน

๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเป้าประสงค์

ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย (พ.ศ.)			
		๒๕๖๐-๒๕๖๔	๒๕๖๕-๒๕๖๙	๒๕๗๐-๒๕๗๔	๒๕๗๕-๒๕๗๙
๑. จำนวนแผนงานด้านความมั่นคงที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น					
๒. ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวของประชากรในพื้นที่เพิ่มขึ้นและมีกระจายรายได้เหมาะสม ๑) รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีเพิ่มขึ้น ๒) สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้					
๓. มูลค่าการลงทุนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น ๑) มูลค่าการลงทุนของภาครัฐ และภาคเอกชนในพื้นที่					
๔. พัฒนาเมืองศูนย์กลางในแต่ละจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ (Smart City) มีความปลอดภัย สิ่งแวดล้อมดี เศรษฐกิจดี เดินทางสะดวก ระบบสาธารณสุขภาคสาธารณสุขการมีคุณภาพและทั่วถึง สอดคล้องกับอัตลักษณ์ ความหลากหลาย บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของสังคม					

๕. กลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติ

**กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมขีดความสามารถในการจัดการตนเองทางเศรษฐกิจของประชาชน ครอบคลุม
เพื่อการเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนจากฐานทรัพยากร และภูมิปัญญา**

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและผู้ประกอบการรุ่นใหม่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความเข้มแข็ง โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเชื่อมโยงตลาดเศรษฐกิจดิจิทัล พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคลังภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดชายแดนภาคใต้ และต่อยอดการพัฒนาองค์ความรู้จากภูมิปัญญาสู่การวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ทางวิชาการ หนุนเสริมการสร้างสรรค์เศรษฐกิจ

๒) สนับสนุนการสร้างพื้นที่ตลาดบนโลกดิจิทัลเพื่อเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ของชุมชนชายแดนใต้กับตลาดในระดับประเทศและนานาชาติผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตบนแพลตฟอร์มของ ศอ.บต. (www.sbpac.shop)

๓) การส่งเสริมชุมชนต้นแบบการจัดการเศรษฐกิจของตนเองแบบครบวงจรตลอดห่วงโซ่คุณค่าที่มีองค์ประกอบของโครงสร้างการบริหารงานเศรษฐกิจประชารัฐเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชน โดยการจัดตั้งสถาบันพัฒนาเกษตรกรประชารัฐจังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมส่งเสริมการดำเนินงานด้วยกลไกประชารัฐเศรษฐกิจครัวเรือน ๔.๐ ที่เน้นการพัฒนา Platform อัจฉริยะ เป็นนวัตกรรมระบบนิเวศน์ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต การเข้าถึงสินค้าและบริการโดยสะดวก และมีความปลอดภัย ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ โดยการส่งเสริมการทำโซนนิ่งทางการเกษตร (การเพาะปลูกพืชอุตสาหกรรม) และพัฒนาเกษตรฐานราก สู่การสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับประชาชน พร้อมส่งเสริมกลุ่มนักธุรกิจรุ่นใหม่ บัณฑิตเกษตร เกษตรกรที่มีศักยภาพด้านวัตถุดิบ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของแต่ละพื้นที่ ให้การส่งเสริมสนับสนุนการสร้างชุมชนต้นแบบในการบริหารจัดการตนเองในเรื่องของเศรษฐกิจและทรัพยากรธรรมชาติ สนับสนุนการจัดสร้างพื้นที่ตลาดกลางของชุมชนบนโลกดิจิทัลให้ได้เข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจของนานาชาติ

๔) การพัฒนาขีดความสามารถของชุมชนให้มีศักยภาพทางเศรษฐกิจเพื่อหลุดพ้นจากความยากจน และการเป็นชุมชนที่มีภาวะพึ่งพิงจากนโยบายรัฐ มุ่งเน้นการสร้างสินค้าของชุมชนที่ครบคุณค่า การส่งเสริมสนับสนุนการสร้างโอกาสของผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาให้มีคุณค่าระดับโลกผ่านการพัฒนาเชิงมุสลิม และการพัฒนาของพื้นที่โดยการเชื่อมโยงโอกาสในการสร้างเศรษฐกิจของ จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับทางมุสลิมและอาเซียนเพื่อการสร้างอัตลักษณ์ของสินค้า เช่นผลิตภัณฑ์ทางทะเล เครื่องแต่งกาย

๕) การสนับสนุนการพึ่งตนเองทางรายได้ การสร้างงานอาชีพแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบ พร้อมให้การส่งเสริม สนับสนุนการนำเยาวชนที่มีภาวะเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เชื่อมโยงกับความไม่สงบเพื่อพัฒนาเป็น Startup เชิงพื้นที่เพื่อการพัฒนาทักษะในการเป็นเจ้าของแบรนด์ของตนเองในระดับพื้นที่จังหวัด ชายแดนใต้

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างโอกาสทางการค้า การลงทุน ด้วยกลไกของรัฐ และโอกาสจากศักยภาพของพื้นที่ หนุนเสริมการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจชายแดนใต้ และการเชื่อมโยงทั่วทุกพื้นที่

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) วิเคราะห์ และนำเสนอ มาตรการกลไกของรัฐด้านการค้า การลงทุน เพื่อการสนับสนุนการพัฒนาแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความเข้มแข็ง และขยายผลการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

๒) ส่งเสริมการสร้างมูลค่า (Value Creation) ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนจากการผลิตและขายส่งมอบตามคำสั่งซื้อเป็นการสร้างรูปแบบดีไซน์ของตนเอง สร้างแบรนด์ของตนเอง และทำตลาดด้วยตนเอง เพื่อให้มีตลาดที่เป็นของตนเอง

๓) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในพื้นที่รองเพื่อเชื่อมโยงกับพื้นที่หลัก เบตง สุโงโลก หนองจิก เพื่อเป็นต้นทางของเศรษฐกิจ และส่งเสริมการบูรณาการหน่วยงานด้านเศรษฐกิจของ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของ พื้นที่ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งการนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในระดับพื้นที่และประเทศเพื่อหนุนเสริมเศรษฐกิจของพื้นที่โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาจากปัญหาความมั่นคง

๔) สนับสนุน พัฒนา บรรยากาศการค้า การลงทุน การอุตสาหกรรม ที่สังคมเชื่อมั่น และการพัฒนาพื้นที่ให้มีศักยภาพ และขีดความสามารถ ในการเสริมสร้างเมืองการค้าชายแดนที่เข้มแข็งพร้อมเสริมสร้างศักยภาพ ขีดความสามารถและประสิทธิภาพ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และความปลอดภัยของพื้นที่เศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเสริมสร้างความมั่นคงในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษ

๕) สนับสนุน พัฒนา การคมนาคม โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ และหนุนเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการคมนาคม โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งและโลจิสติกส์ ให้เอื้อต่อการค้า การลงทุน ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เชื่อมโยงสู่ภูมิภาคอาเซียน และสนับสนุนการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนการเข้าถึงเทคโนโลยี ผลักดันการลงทุนรองรับนโยบายภาครัฐ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนจังหวัดชายแดนใต้

๖) พัฒนาขีดความสามารถของแรงงานรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาของพื้นที่ โดยเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้แรงงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีทักษะที่หลากหลาย (Multi-Skilled) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐ และสอดคล้องตามความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแรงงานให้สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่มผลิตภาพ การยกระดับขีดความสามารถของแรงงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ได้ทำงานที่มีมูลค่าสูง และเพื่อให้มีรายได้สูงขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อสร้างโอกาสและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ การพัฒนาและยกระดับกลุ่มวิสาหกิจไปสู่การเป็นสหกรณ์ประชารัฐ และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ความปลอดภัย และการบริหารจัดการที่มีความทันสมัย

๗) การส่งเสริมสนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อการหนุนเสริมการสร้าง Start Up การสนับสนุนเศรษฐกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทั้งสภาพแวดล้อมในระดับต้นน้ำ (แรงงาน, โครงสร้างพื้นฐาน) กลางน้ำ (การส่งเสริมศักยภาพการแปรรูป) ปลายน้ำ (การตลาด)

๘) การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อจูงใจนักลงทุน ผู้ประกอบการให้มาลงทุนในพื้นที่ พร้อมการส่งเสริมสนับสนุน จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เป็นแหล่งผลิตและพัฒนาแรงงานเพื่อป้อนเข้าสู่ ฮาลาล ท่องเที่ยว

๙) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาทักษะฝีมือของแรงงานรองรับสามเหลี่ยมเศรษฐกิจชายแดนใต้โดยการนำแรงงานที่เสี่ยงต่อความมั่นคงเข้ารับการพัฒนา การส่งเสริมแรงงานที่มีทักษะเฉพาะภาคบริการ การพัฒนาแรงงานด้านประมงเพื่อเป็นต้นน้ำในการพัฒนาและดูแลทักษะด้านแรงงานของ จังหวัดชายแดนภาคใต้ พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการของชุมชนให้มีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพ เพื่อการเข้าถึงประโยชน์ของพื้นที่ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะแรงงานในชุมชน การปรับทัศนคติ การจัดการผลิตภัณฑ์ฮาลาล เพื่อให้ได้รับโอกาส

๑๐) ผลักดันให้ส่วนราชการได้ดำเนินการอย่างเข้าถึงสถานประกอบการในการคุ้มครองสิทธิแรงงาน ให้ได้รับตามกฎหมาย ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีสวัสดิการแรงงานทั้งแรงงานในกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิงสวัสดิการในรัฐ

๑๑) การ ส่งเสริมสนับสนุนจังหวัดชายแดนใต้สู่การเป็นเมืองศูนย์กลางอาหารฮาลาลคุณภาพ และการพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อหนุนเสริมวงจรห่วงโซ่คุณค่าของเศรษฐกิจจากฐานฮาลาลทั้งระบบ (ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง) และการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเป็น Trading City และพื้นที่สามเหลี่ยมเศรษฐกิจชายแดนใต้ และสนับสนุนการสร้างภาพลักษณ์ของสินค้าให้เป็นสากลสอดคล้องกับหลักศาสนาอย่างถูกต้อง รวมทั้งพัฒนากระบวนการตรวจรับรองของสถาบันการศึกษา ประสานกับร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย (สกอท) การร่วมสื่อสารประชาสัมพันธ์สินค้าฮาลาลให้ได้รับรู้เอกลักษณ์ อัตลักษณ์สำคัญ (Product Image) ถึงความแตกต่างและคุณภาพที่มี

๑๒) สนับสนุนการมีบทบาทร่วมของ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการใช้ความร่วมมือกับอาเซียนใต้ และระเบียบเศรษฐกิจ และการเป็นกลไกกลางของ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเตรียมพร้อมอุตสาหกรรม เพื่อหนุนเสริมอุตสาหกรรมของประเทศ ๑๐ อุตสาหกรรม (อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ทุนยนต์เพื่ออุตสาหกรรม อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมดิจิทัล และอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร) โดยมุ่งเน้นการเตรียมการ ๓ ด้าน ความพร้อมนิเวศอุตสาหกรรม ความพร้อมโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ความพร้อมของแรงงาน ความพร้อมทางการตลาดและการเชื่อมโยงของพื้นที่ (สังคมอิสลาม)

๑๓) ผลักดันการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งในภาพรวม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อเพิ่มอัตราการการค้าการลงทุนและพัฒนาเศรษฐกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการเปิดการค้าจังหวัดชายแดนใต้ไปยังตลาดการค้าของประเทศจีน เส้นทางอาหารไทยจังหวัดชายแดนใต้ในเมืองหลักของประเทศจีน เพื่อเลือกใช้เทศกาลอาหารไทยเป็นเครื่องมือเข้าถึงตลาดจีน สร้างการรับรู้อาหารไทยภาคใต้ในกลุ่มเมืองเป้าหมายที่มีศักยภาพ เพื่อสร้าง Supply Chain โดยมุ่งเน้นการนำศักยภาพของแต่ละพื้นที่มาพัฒนาเป็นพื้นที่ผลิตผลทางการเกษตรที่โดดเด่นและแตกต่างกันสนับสนุนการทำงานซึ่งกันและกัน พร้อมสร้างคนที่มีหัวการค้าผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ เพื่อจัดกลุ่มเป็นโรงงานขนาดเล็ก

๑๔) สนับสนุนส่วนราชการในการพัฒนานักธุรกิจรุ่นใหม่เพื่อสนับสนุนการค้าชายแดนระหว่างประเทศ เพื่อสร้างโอกาสการลงทุนด้วยกลไกของรัฐ เช่น อ.สุโขทัย-ลก เป็นเมืองการค้าปลอดภาษี ปรับปรุง

แก้ไขระเบียบ กฎหมายต่างๆ ให้ทันสมัยและเอื้อต่อการค้าและการลงทุน สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ และสนับสนุนการค้าการลงทุนโดยพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การคมนาคม การขนส่ง เช่น ถนน สะพานโก-ลก แห่งที่ ๒ สนามบินเบตง ท่าเรือปัตตานี สถานีรถไฟสุโหงโกลก และลานกองเก็บสินค้า เป็นต้น

๑๕) ผลักดันการเชื่อมโยงกับประเทศสมาชิกภายใต้กลุ่ม IMT-GT โดยเฉพาะเสนอให้มีการเพิ่มเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแผน IMT-GT เป็น EC๖ (Economic Corridor ๖) และศูนย์กลางการประสานและการบูรณาการส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคีหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงการ การคมนาคมขนส่งที่มีความจำเป็นและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคตของการพัฒนาประเทศ และทิศทางการพัฒนาของประเทศมาเลเซีย

๑๖) ศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมทางเศรษฐกิจ และการสร้างนวัตกรรมทางด้านการคมนาคม เพื่อการหนุนเสริมเศรษฐกิจชายแดนใต้ เช่น การเจาะอุโมงค์เบตงเพื่อการคมนาคมขนส่งทางบก และการขนส่งสินค้า การส่งเสริมการแปรรูปมะพร้าว โรงงานแปรรูปผลไม้ โรงงานปาล์ม การเชื่อมโยงงานปศุสัตว์อย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนาสายพันธุ์สัตว์ที่มีความเด่นในพื้นที่และเป็นที่ยอมรับโลก เพื่อให้เกิดผลผลิตเพียงพอ รวมทั้งพัฒนารูปแบบกรเลี้ยงให้มีมาตรฐาน มีความปลอดภัย ส่งเสริมการแปรรูปและจำหน่ายสินค้า และผลักดันธุรกิจประมงพื้นบ้านต้นแบบที่มุ่งเน้นส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่อง และครบวงจร เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญต่อกลไกราคาการรับซื้อที่สูงขึ้นของอาหารทะเลสดและอาหารทะเลแปรรูป นำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ ๓ สนับสนุน พัฒนา เมื่อนำอยู่และสันติสุข (Smart City and peaceful)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และพัฒนาเมืองของจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาเมืองต้นแบบการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชายแดนภาคใต้

๒) ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบของการเป็นเมื่อนำอยู่ที่มีองค์ประกอบที่เป็น Smart City sbpac ในจังหวัดชายแดนใต้ ที่ประกอบด้วย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นมิตรกับมนุษยชาติและเคารพในความแตกต่าง เป็นเมืองที่ทันสมัยในยุคดิจิทัล เป็นเมืองที่มีความสะดวกสบายในการเดินทางและปลอดภัย เป็นเมืองที่ความสงบเรียบร้อยและมีอัตลักษณ์ทั้งกายภาพ สิ่งปลูกสร้าง วัฒนธรรม พร้อมทั้งริเริ่มการพัฒนาชุดความรู้โมเดลเมื่อนำอยู่ของ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อกำหนดเป็นนโยบายของพื้นที่

๓) ขับเคลื่อนศูนย์กลางการแพทย์ฮาลาลแบบครบวงจรแห่งแรกในภาคใต้ชายแดน หรือ Halal Medical Hub โดยพัฒนางานการแพทย์สาธารณสุข การศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเอาชนะความยากจน

๔) สนับสนุนการพัฒนาจุดบริการ Wi-Fi และ Li-Fi และระบบบริการดิจิทัลในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ โดยเฉพาะในพื้นที่เศรษฐกิจ พื้นที่ท่องเที่ยว (ทั้งนี้คำนึงถึงความมั่นคงเป็นสำคัญ) เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยว นักลงทุน และประชาชนในพื้นที่

๕) สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการรองรับการเป็นพื้นที่อารยะสถาปัตยกรรมที่เป็นมิตรกับคนทุกกลุ่มวัย คนพิการ ผู้สูงอายุ เช่น การจัดสร้างห้องน้ำในพื้นที่สาธารณะ สำหรับคนพิการ คนท้อง คนสูงอายุ พื้นที่ทางเดินสำหรับคนตาบอด จุดบริการดิจิทัลสำหรับคนพิการ เป็นต้น

๖) สนับสนุนการพัฒนากระบวนการเชื่อมโยงระบบการคมนาคมขนส่งเพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ประชาชนในการเดินทางในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ (Mobility) และหนุนเสริมการเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนใต้

กลยุทธ์ที่ ๔ สนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว การค้า และการบริการในพื้นที่ เพื่อการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน และจังหวัดชายแดนใต้

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงพหุวัฒนธรรมและอาหารฮาลาล และการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ การส่งเสริมกิจกรรมการกระตุ้นการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในพื้นที่ การสร้างความมั่นใจแก่นักลงทุน และการสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนในพื้นที่

๒) ส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจการค้าภาคบริการ (Service Economy) จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งสามารถใช้วัฒนธรรมจิตบริการกับความละเอียดอ่อนของสังคมพหุวัฒนธรรมไปสร้างการค้าภาคบริการให้เป็นตัวนำเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ในอนาคต

๓) ขับเคลื่อนหมู่บ้านชุมชนท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน สร้างมาตรการและเพิ่มสิทธิพิเศษให้กับนักลงทุนเข้ามาลงทุนในพื้นที่

๔) ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมและพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยสนับสนุนการทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของทุกตำบลมาเป็นข้อมูลสำหรับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อชักชวนนักท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกพื้นที่

๕) สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยวรองรับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สร้างแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ ดึงดูดนักท่องเที่ยว สู่จังหวัดชายแดนใต้ (บินเที่ยวเดียว เที่ยว ๓ เมืองพหุวัฒนธรรม) และการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่ โดยการสนับสนุนการก่อสร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยว การผลักดันการพัฒนาพื้นที่อุโมงค์ปิยมิตรแห่งใหม่

๖) สร้างโอกาสจากความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ทางสุขภาพจากภูมิปัญญา และการส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านสมุนไพรอย่างครบวงจรเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ในพื้นที่

๗) ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการค้า การบริการของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อการกระตุ้นบรรยากาศทางเศรษฐกิจของพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เน้นการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจสู่ชุมชน จากการเชื่อมโยงกับสามเหลี่ยมเศรษฐกิจชายแดนใต้

๘) ส่งเสริมการผลิตสื่อภาพยนตร์ สื่ออื่นๆ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีทั้งในและต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ ๕ สนับสนุนการพัฒนาการเกษตรเชิงเศรษฐกิจ ที่มีศักยภาพในการแข่งขัน และการเกษตรเพื่อความมั่นคงทางอาหารที่ชุมชน คริวเรือนสามารถพึ่งตนเองได้

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) ส่งเสริม สนับสนุนส่วนราชการ สถาบันเกษตรกรในจังหวัดชายแดนใต้ในการพัฒนาคนในภาคเกษตรให้เข้มแข็ง มีการให้ความรู้และทักษะที่เหมาะสม เพื่อเสริมสร้างโอกาสทางด้านเศรษฐกิจให้กับชุมชนและคนในพื้นที่ และสนับสนุนการพัฒนาทักษะของเกษตรกรในการเป็นผู้ประกอบการ สามารถตัดสินใจและ

วางแผนการผลิตเชื่อมโยงกับการตลาดการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ การใช้ระบบข้อมูลข่าวสารด้านการผลิต ราคา และตลาดเป็นเครื่องมือในการทำธุรกิจ

๒) การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านการเกษตรและที่เกี่ยวข้องทั้งระบบอย่างครบวงจร เพื่อรองรับความสนใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ตั้งแต่การวางแผนการผลิตการแปรรูป เชื่อมโยงถึงการตลาด การบริหารจัดการในเชิงธุรกิจและการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยในการผลิต

๓) การสนับสนุนปัจจัยการผลิตและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น อาทิ ที่ดินทำกิน แหล่งน้ำ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์และแหล่งเงินทุน ให้กับประชาชนหรือเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความตั้งใจในการทำเกษตรแต่ยังขาดความพร้อมในการประกอบอาชีพ เป็นต้น โดยเฉพาะประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบ และประชาชนในกลุ่มเปราะบาง

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านอาหารจากความหลากหลายทางชีวภาพ และเพิ่มมูลค่าวัตถุดิบทางการเกษตร และการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างแหล่งอาหารเพื่อความมั่นคงทางอาหารแก่ ประชาชน ในพื้นที่ รวมทั้ง ผู้ที่ได้รับ

๕) ผลกระทบจากความไม่สงบ เพื่อสร้างแหล่งอาหารให้เป็นแหล่งรายได้ การส่งเสริมให้พื้นที่ จชต เป็นแหล่งอาหารเฉพาะด้านแต่ละพื้นที่ เป็นการสร้างแบรนด์จากแหล่งอาหารเพื่อการค้าและการส่งออก

๖) ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาการเกษตรอัตลักษณ์ชายแดนใต้ เชื่อมโยงกับบริบทของการพัฒนาพื้นที่ โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์เชิงเกษตรที่เชื่อมโยงอัตลักษณ์ พหุวัฒนธรรมเชิงพื้นที่ เช่น นกเขาชวา นกกรงหัวจุก น้ำบูดู กรีโอโป๊ะ เป็นต้น

๗) ส่งเสริมการเสริมสร้างขีดความสามารถแก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนทางการเกษตร เกษตรกรในการรับมือกับวิกฤตในอนาคต พร้อมสร้างมาตรการกลไกเพื่อการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมาลงทุน เพื่อต่อยอดคุณค่าเพื่อเชื่อมโยงกับการสร้างงานให้เกษตรกร และการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการเกษตรเพื่อหนุนเสริมการแข่งขันผลผลิตทางการเกษตรของ จชต และการนำผลผลิตทางการเกษตร จชต เพื่อสร้างภาพลักษณ์กับพื้นที่ และในประเทศ และนานาชาติ เพื่อแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่

๘) สนับสนุนการสร้างหลักประกันทางการเกษตรที่ยั่งยืน เช่น การจัดตั้งธนาคารเมล็ดพันธุ์เพื่อเป็นคลังเก็บเมล็ดพันธุ์ของเกษตรกร ส่งเสริมการขยายพื้นที่เพื่อการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ ไม้ผลพื้นเมือง ต่อยอดสู่ผลผลิตทางการเกษตรของพื้นที่ GI และการสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของเกษตรกรเพื่อพึ่งตนเอง ลดการพึ่งพาจากรัฐ สู่การเป็น Smart Farmer พึ่งตนเอง ผ่านกลไกการส่งเสริมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทางด้านเกษตร และเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อการพึ่งตนเองของเกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกรในกลุ่มเป้าหมายของ จชต ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ

๖. แผนงาน/โครงการ

โครงการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและผู้ประกอบการรุ่นใหม่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้น

- ๒) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเชื่อมโยงตลาดเศรษฐกิจดิจิทัล
- ๓) โครงการพัฒนาคลังภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดชายแดนภาคใต้ และต่อยอดการพัฒนาองค์ความรู้จากภูมิปัญญาสู่การวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ทางวิชาการอย่างรอบด้าน
- ๔) โครงการส่งเสริมการสร้างมูลค่า (Value Creation) โดยการสร้างรูปแบบดีไซน์ของตนเอง สร้างแบรนด์ของตนเอง และทำตลาดด้วยตนเอง เพื่อให้มีตลาดที่เป็นของตนเอง
- ๕) โครงการจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงพหุวัฒนธรรมและอาหารฮาลาลระดับภูมิภาคอาเซียน
- ๖) โครงการพัฒนาเมืองพลังงานต้นแบบจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๗) โครงการเยาวชนชายแดนใต้ยุคใหม่ก้าวไกลด้วยทักษะที่หลากหลาย (Multi-Skilled) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐
- ๘) โครงการเกษตรชายแดนใต้ คู่ครัวไทยสู่ครัวโลก
- ๙) โครงการ/กิจกรรมยกระดับเศรษฐกิจฐานราก
- ๑๐) โครงการ/กิจกรรม ศูนย์กลางการค้าการลงทุนธุรกิจสร้างสรรค์อาเซียน
- ๑๑) โครงการเสริมสร้างอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน
- ๑๒) โครงการสร้างพื้นที่ที่มีความปลอดภัยในเขตเมือง ชุมชน และหมู่บ้านเป้าหมาย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนและสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการค้าการลงทุน
- ๑๓) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและส่งเสริมปัจจัยการผลิตให้ประชาชนมีความพร้อมในการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ครอบคลุมทุกกลุ่มทุกพื้นที่ด้านการชลประทาน
- ๑๔) โครงการขับเคลื่อน ขยายผล เมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๑๕) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านอาหารจากความหลากหลายทางชีวภาพ และเพิ่มมูลค่าวัตถุดิบทางการเกษตร
- ๑๖) โครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”
- ๑๗) โครงการบูรณาการเกษตรฐานรากจากความต้องการชุมชนสู่สังคมเพื่อการขับเคลื่อน (โครงการจัดทำแผนเกษตรชุมชนระดับหมู่บ้าน ชุมชน/การสร้างทายาทเกษตร/การขยายผลการเพาะปลูกการเกษตร)
- ๑๘) โครงการส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน จากสวนยางสู่ “ฟาร์มเกษตรสวนยาง”
- ๑๙) โครงการ “เมืองพี่เมืองน้อง” เพื่อการพัฒนาจังหวัดชายแดนใต้
- ๒๐) โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชายแดนภาคใต้สู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”
- ๒๑) โครงการพัฒนาต้นแบบศูนย์กลางอาหารสัตว์ระดับชุมชน (Feed Center) เพื่อขับเคลื่อนเมืองปศุสัตว์จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๒๒) โครงการนำร่องการปรับปรุงและพัฒนาโครงการชลประทานขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้/โครงการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบจังหวัดชายแดนภาคใต้

- ๒๓) โครงการพัฒนาเมืองสมุนไพรจังหวัดชายแดนภาคใต้สู่อุตสาหกรรมสมุนไพรแบบครบวงจร
- ๒๔) โครงการพัฒนา Platform เพื่อธุรกิจและการค้าจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๒๕) โครงการพัฒนาฐานแม่แพะเนื้อเพื่อความมั่นคงทางอาหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ยั่งยืน
- ๒๖) โครงการบ้านพี่เมืองน้องสายสัมพันธ์เศรษฐกิจไทย-จีน
- ๒๗) โครงการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
- ๒๘) โครงการครัวอาหารไทยจังหวัดชายแดนภาคใต้สู่ครัวโลก
- ๒๙) โครงการเกษตรแปลงใหญ่ Smart Farm
- ๓๐) โครงการศึกษาวิจัยการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๓๑) โครงการจัดทำวารสารปริทรรศน์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๓๒) โครงการศษภษานำร่องการจัดทำศูนย์ต้นแบบการเกษตร (อำเภอตากใบ และอำเภอทุ่งยางแดง)
- ๓๓) โครงการจัดทำและสำรวจข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประชาชน
- ๓๔) โครงการเครือข่ายไก่เบตงประชารัฐ ระยะ ๒
- ๓๕) โครงการส่งเสริมธุรกิจประมงพื้นบ้าน ระยะ ๒
- ๓๖) โครงการพัฒนาระบบการทอรองเลียงกิจกรรมชาตงานประมงชายฝั่งจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๓๗) โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ในพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา (อุโมงค์ปิยะมิตร และ
การจัดทำพิพิธภัณฑ์รัชกาลที่ ๑๐)
- ๓๘) โครงการพัฒนาหมู่บ้านไก่เบตงและหมู่บ้านปลาเกลือเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน
- ๓๙) โครงการเตรียมการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวอ่าวมะนาว จังหวัดปัตตานี
- ๔๐) โครงการจำหน่ายของดีชายแดนใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การคุ้มครองเสรีภาพ การเยียวยาแก่ประชาชน การอำนวยความสะดวก และการเสริมสร้างสันติสุขแบบมีส่วนร่วมที่เข้มแข็ง

๑. แนวคิดและหลักการ

พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ตรวจสอบและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่รัฐ ช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐอันสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เสนอแนะมาตรการสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ในรอบ ๑๐ ปี ที่ผ่านเกิดเหตุการณ์ทั้งหมด ๑๗,๑๖๘ ครั้ง มีผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบทั้งสิ้น จำนวน ๒๑,๘๘๕ ราย โดย ศอ.บต. ใช้งบประมาณในการช่วยเหลือเยียวยาแล้วทั้งสิ้น เป็นเงินจำนวน ๒,๘๗๔,๐๕๒,๐๒๑ บาท นอกจากนี้ จากการที่กฎหมายพิเศษให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่รัฐมากเกินไป อาจนำไปสู่การไม่เข้าใจของประชาชนในพื้นที่จนเกิดความรู้สึกว่าถูกรังแกจากฝ่ายรัฐ รวมถึงการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมที่ล่าช้า ขาดประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมและขาดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นับตั้งแต่ปี ๔๗ จนถึงปัจจุบันเป็นปัญหาสำคัญระดับชาติที่รัฐบาลทุกยุคจะต้องแก้ไข ซึ่งปัญหาดังกล่าวนอกจากจะสร้างความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่แล้วยังส่งผลเสียหายต่อเศรษฐกิจ สังคม และภาพลักษณ์ของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ปัญหาความเหลื่อมล้ำ การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของประชาชนในพื้นที่ การบริหารจัดการภาครัฐขาดประสิทธิภาพ เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความหวาดระแวงต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ส่งผลกระทบต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว แผนยุทธศาสตร์ ศอ.บต. จึงให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ การเยียวยาแก่ประชาชน การอำนวยความสะดวกและการเสริมสร้างสันติสุข โดยส่งเสริม สนับสนุน ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในทุกมิติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ในบริบทของสังคมพหุวัฒนธรรมอันจะเกิดสันติสุขขึ้นในพื้นที่ของผู้มีความเห็นต่างทางความคิดและอุดมการณ์ บนพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
- ๒) เพื่อให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๓) เพื่อเสริมสร้าง **ความเข้มแข็งของชุมชน และเสริมสร้าง** สภาวะแวดล้อมในการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุข
- ๔) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของทุกภาคส่วน ในด้านการคุ้มครองเสรีภาพ การเยียวยาแก่ประชาชน การอำนวยความสะดวกและการเสริมสร้างสันติสุขแบบมีส่วนร่วม

๓. เป้าประสงค์

- ๑) ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพอย่างทั่วถึง เท่าเทียมและเป็นธรรม
- ๒) ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากความสงบ ได้รับการอำนวยความสะดวกช่วยเหลือเยียวยาจนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ๓) เจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดชายแดนภาคใต้ขยันและกำลังใจในการปฏิบัติงานและมีความมั่นคงในคุณภาพชีวิต
- ๔) สังคมในระดับพื้นที่ หมู่บ้านมีความสมานฉันท์ ผู้เห็นต่างทางความคิดต่างศาสนา วัฒนธรรมสามารถอยู่ร่วมกัน ได้อย่างสันติและเคารพกฎหมาย

๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย (พ.ศ.)			
		๒๕๖๐-๒๕๖๔	๒๕๖๕-๒๕๖๙	๒๕๗๐-๒๕๗๔	๒๕๗๕-๒๕๗๙
๑) ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อการได้รับความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและอำนวยความสะดวกเป็นธรรมตามกฎหมาย					
๒) ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนผู้ได้รับความเสียหายและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาตามที่กฎหมายกำหนด					
๓) มีการจัดตั้งศูนย์เยียวยาและดูแลผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบประจำอำเภอหรือท้องถิ่นเพื่อให้เป็นเครือข่ายเชิงพื้นที่ของ ศอ.บต. ในระดับอำเภอ					

๕. กลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๑ ร่วมเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการสันติสุขของชุมชน โดยชุมชน แบบมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน(สยธ./สบส./กย.สพม./สสค.)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

- ๑) ส่งเสริมความเข้าใจในกระบวนการประชาธิปไตย สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผ่านกิจกรรมรณรงค์และเผยแพร่ความรู้เพื่อสร้างจิตวิญญาณประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง ลดความขัดแย้ง และเกิดสันติสุขอย่างยั่งยืน

๒) ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในกระบวนการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และส่งเสริมกระบวนการอำนวยความสะดวกโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมุ่งเน้นให้มีระบบการไกล่เกลี่ยและการบริหารจัดการชุมชนภายใต้บริบทความแตกต่างด้านความเชื่อ วัฒนธรรม ศาสนา และพหุวัฒนธรรม

๓) ส่งเสริมขีดความสามารถในการจัดการตนเองของชุมชนให้มีสันติสุข โดยจัดให้มีระบบงานด้านการข่าวที่มีประสิทธิภาพ และอาศัยคนในชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนข้อมูล เพื่อเตรียมการรับมือภัยคุกคามด้านความมั่นคงทั้งในประเทศและระดับนานาชาติในการจัดการสันติสุขอย่างยั่งยืน

๔) สนับสนุนให้มีการสำรวจ วิจัย เพื่อรวบรวมบทเรียนการจัดการความขัดแย้งของชุมชนและเผยแพร่แนวทางการจัดการความขัดแย้งเป็นต้นแบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสังคม และส่งเสริมให้มีนักจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีที่มีความเป็นมืออาชีพ เพื่อทำหน้าที่ในกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้วยกระบวนการสมานฉันท์

๕) พัฒนาชุมชนต้นแบบในการจัดการสันติสุขของชุมชน โดยการรวบรวมองค์ความรู้จากชุมชนที่เข้มแข็งมาปรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านด้านการอำนวยความสะดวก

๖) ส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและบทบาทของสตรีเป็นครอบครัวเข้มแข็ง เพื่อแก้ปัญหากระบวนการอำนวยความสะดวกยุติธรรมจากฐานราก

๗) เพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระดับชุมชนผ่านผู้นำศาสนา

กลยุทธ์ที่ ๒ ปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อการดูแลผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบอย่างทันท่วงที ทั่วถึง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ปกติสุข(สยธ./สสค./สยธ./สคส./กช./สชย.)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) จัดตั้งศูนย์เยียวยาและดูแลผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบประจำอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เป็นเครือข่ายเชิงพื้นที่ของ ศอ.บต.

๒) ส่งเสริม สนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมสร้างสรรค์ และพัฒนาหลักประกันคุณภาพชีวิตครอบคลุมทุกเพศ ทุกวัย ทุกพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ การเยียวยา ในระดับนโยบายรัฐ ท้องถิ่น และส่งเสริมการมีศูนย์ฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ มีระบบเชื่อมต่อข้อมูลกับหน่วยงานอื่น โดยเน้นระบบดิจิทัล ซึ่งเป็นฐานข้อมูลกลางของ ศอ.บต.

๓) สนับสนุนให้มีการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบงานคุ้มครองพยานตามมาตรฐานสากล โดยเฉพาะเพื่อให้การดูแลเป็นหลักประกันและคุ้มครองความปลอดภัยของพยานจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างทันท่วงทีทั้งก่อน ระหว่าง และหลังจากการพิจารณาคดีเสร็จสิ้น

๔) สนับสนุนให้มีการจัดทำฐานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนระบบการแจ้งสิทธิและรายงานความคืบหน้าของคดี โดยคำนึงถึงการปกป้องความลับและความเป็นส่วนตัวของผู้เกี่ยวข้องตามสมควร

๕) ส่งเสริมภารกิจ “สังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม” โดยมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายการปฏิบัติงานด้านการอำนวยความสะดวกที่เข้มแข็ง ผสานพลังการขับเคลื่อนเชิงพื้นที่ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ด้วยกลไกประชารัฐเพื่อสันติสุขชายแดนภาคใต้(สยธ./สขย./สบส./ศคธ.)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

- ๑) เพิ่มประสิทธิภาพกลไกอำนวยความสะดวกของ ศอ.บต. ให้มีชำนาญเฉพาะด้าน โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวก การรับเรื่องราวร้องทุกข์ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
- ๒) พัฒนาและจัดวางระบบการอำนวยความสะดวกในระดับพื้นที่ (หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด) และให้มีกลไกการบูรณาการทางด้านการอำนวยความสะดวกของหน่วยงานของรัฐ/องค์กรในชุมชน
- ๓) สนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีเครือข่ายลุ่มเฉพาะซึ่งมีความรู้ในกระบวนการยุติธรรมอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนที่มาติดต่อขอรับบริการ

กลยุทธ์ที่ ๔ สนับสนุนการปฏิบัติการในระดับพื้นที่เพื่อการเสริมสร้างสร้างบรรยากาศแห่งความสันติสุขในทั่วทุกพื้นที่ของจังหวัดชายแดนภาคใต้(สปส./สสค./สคส./สขย.)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

- ๑) ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจของการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างของสังคมพหุวัฒนธรรม โดยการจัดกิจกรรมสร้างศิลปะและวัฒนธรรมที่มีมูลค่าในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๒) เสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริม รักษาผลประโยชน์ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจัดให้มีกิจกรรมร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านผ่านงานกีฬา งานจัดแสดงสินค้า การแลกเปลี่ยนประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ๓) ส่งเสริมความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพ โดยจัดกิจกรรมสร้างความปรองดองและสมานฉันท์ กิจกรรมคืนความสุขให้ชุมชน จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดการแข่งขันกีฬาชุมชน และจัดพื้นที่สนทนาการ
- ๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการสร้างความรัก ความสามัคคี ความร่วมมือในพื้นที่ โดยการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

๖. แผนงานโครงการ

- ๑) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการจัดการสันติสุขของชุมชนอย่างมืออาชีพ เพื่อสร้างความมั่นคง มั่งคั่งที่ยั่งยืน
- ๒) จัดตั้งศูนย์เยียวยาและดูแลผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบประจำอำเภอหรือท้องถิ่นเพื่อให้เป็นเครือข่ายเชิงพื้นที่ของ ศอ.บต.
- ๓) การอำนวยความสะดวกมีความเป็นเอกภาพผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและศูนย์ข้อมูลร่วม
- ๔) แผนงานส่งเสริมความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความปรองดองและสมานฉันท์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๕) การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในกระบวนการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

๖) โครงการส่งเสริมความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพ โดยจัดกิจกรรมสร้างความปรองดองและสมานฉันท์ชุมชน กิจกรรมคืนความสุขให้ชุมชน จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดการแข่งขันกีฬาชุมชน และจัดพื้นที่สันติทางการ

๗) โครงการส่งเสริมความเข้าใจในกระบวนการประชาธิปไตย สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผ่านกิจกรรมรณรงค์และเผยแพร่ความรู้เพื่อสร้างจิตวิญญาณประชาธิปไตยที่เข้มแข็งลดความขัดแย้ง และเกิดสันติสุขอย่างยั่งยืน

๘) โครงการสำรวจ วิจัย เพื่อถอดบทเรียนการจัดการความขัดแย้งของชุมชนและเผยแพร่แนวทางการจัดการความขัดแย้งเป็นต้นแบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสังคม

๙) โครงการนักจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีที่มีความเป็นมืออาชีพ

๑๐) โครงการพัฒนาชุมชนต้นแบบบริหารจัดการสันติสุขอย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔
การเสริมสร้างยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดชายแดนใต้ให้เข้มแข็งตามหลักธรรมาภิบาล
และยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนา

๑. แนวคิดและหลักการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ บัญญัติไว้ว่ารัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย ประกอบกับพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ การพัฒนาประเทศ ระยะ ๒๐ ปี มีเป้าหมายให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและสามัคคี สามารถพลิกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ความมั่นคงของอาหาร พลังงานและน้ำ ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง พอเพียงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยขับเคลื่อนการปฏิรูป การพัฒนาระบบ และกลไกการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นรูปธรรม ตามกรอบนโยบายรัฐบาล ๑๑ ด้าน ประเด็นปฏิรูปของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ๑๑ ด้าน และประเด็นปฏิรูปของสภาพัฒนาการปฏิรูป ๓๗ วาระการปฏิรูป ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๗๙) ภายใต้วิสัยทัศน์ : “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

พรบ.การบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่กำหนดให้ ศอ.บต. มีหน้าที่ ดังนี้ จัดทำ “ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้” ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยให้สภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้พิจารณาให้ความเห็นก่อนเสนอ กพต. ให้ความเห็นชอบ การจัดทำแผนปฏิบัติการที่จะดำเนินการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้การเสนอแนะและบูรณาการแผนงาน และโครงการในด้านการพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรมและหน่วยงานอื่นของรัฐ” ที่ดำเนินการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการตาม และดำเนินการตามแผนงานและโครงการต่อเนื่องจากแผนงานและโครงการที่หน่วยงานของ รัฐ ไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งหากไม่ดำเนินการจะส่งผลเสียต่อการแก้ไขปัญหาตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมทั้งการกำกับ เร่งรัด และติดตามการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐฝ่ายพลเรือนให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการตาม ซึ่งจากหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นนี้ ความท้าทายอย่างยิ่งของจังหวัดชายแดนใต้คือการบูรณาการทั้งภาครัฐ ทรัพยากร งบประมาณ บุคลากรของภาครัฐ เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาชายแดนใต้ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ซ้ำซ้อน และเน้น

การบูรณาการร่วมของภารกิจ พื้นที่เป็นฐาน ประชาชนเป็นศูนย์กลาง และระดมพลังภาคีรัฐทุกภาคส่วนทั้งระดับประเทศ ภาคใต้ และในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ในการร่วมเสริมสร้างสันติสุขชายแดนใต้ อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้การบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดผลเป็นรูปธรรม สะท้อนผลสำเร็จด้านการพัฒนาเพื่อความมั่นคงอย่างแท้จริง
- ๒) เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในพื้นที่ และประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๓) ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้เกิดความยั่งยืน
- ๔) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมของภาคีทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา จชต ในทุกมิติ

๓. เป้าประสงค์

- ๑) มียุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่สอดคล้องและตรงกับสภาพปัญหาของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และสามารถใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง
- ๒)
- ๓)

๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเป้าประสงค์

ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย (พ.ศ.)			
		๒๕๖๐-๒๕๖๔	๒๕๖๕-๒๕๖๙	๒๕๗๐-๒๕๗๔	๒๕๗๕-๒๕๗๙
๑) มียุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่สอดคล้องและตรงกับสภาพปัญหาของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และสามารถใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง -จำนวนแผนงาน/โครงการ ที่บรรลุผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้		มี	มี	มี	มี
๒) กลไกการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และประชาชนต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น					
๓) ร้อยละของครัวเรือนประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับการ					

ส่งเสริมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพึ่งพาตนเองได้โดยการดำเนินชีวิตตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
--	--	--	--	--	--

๕. กลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบการบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนใต้ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของรัฐบาล หน่วยงานความมั่นคง และทิศทางการพัฒนาประเทศ ๒๐ ปี(สนผ./ทุกสำนัก/กอง)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการจัดให้มีศูนย์ข้อมูลที่ทันสมัย มีข้อมูลสำหรับการบริหาร (MIS) ที่ทันสมัยและเชื่อถือได้ เพื่อผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการวางแผนตัดสินใจได้ พัฒนาเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) รองรับการพัฒนาจังหวัดชายแดนใต้

๒) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในพื้นที่ และให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๓) ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีศักยภาพ ทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ ให้เป็นนักยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ เข้าใจ เข้าถึงปัญหา จชต มีพันธะสัญญาการพัฒนา จชต เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมทั้งเสริมสร้างความเข้าใจร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กับผู้บริหารในแต่ละระดับเพื่อบูรณาการทำงาน ลดปัญหาการทำงานซ้ำซ้อน มีกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันทั้งในระดับนโยบายและปฏิบัติการ ให้ความสำคัญกับนักยุทธศาสตร์เชิง พท ระดับ ปชช เพื่อเป็นกลไกการทำงานร่วมกับ ปชช

๔) การริเริ่มจัดทำแผนยุทธศาสตร์ คอบต ๒๐ ปี เพื่อเป็นเข็มทิศนำทางในการบริหาร จชต เพื่อให้สอดคล้องแผนพัฒนาประเทศไทย ๒๐ ปี ทั้งนี้กระบวนการให้คำปรึกษาหารือมีส่วนร่วมของทุกสำนัก และภาคีทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน พร้อมทั้งพัฒนาระบบการขับเคลื่อนแผนฯ สู่การปฏิบัติเชื่อมโยงแผนกับส่วนราชการในพื้นที่และท้องถิ่น กำหนดวาระการพัฒนาประจำปีเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้มีระบบการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ในทุกๆ ๕ ปี พร้อมสรุปเป็นสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจทางการบริหารผู้บริหารของ คอบต และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องใน จชต

๕) ริเริ่ม สร้างสรรค์ นวัตกรรมและข้อสารสนเทศฐาน (Big Data) ให้เป็นคลังข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อเป็นแหล่งในการใช้ประโยชน์ของภาคีทุกภาคส่วนในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา จชต พร้อมทั้งยกระดับขีดความสามารถของ คอบต ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญยุทธศาสตร์การบริหาร จชต ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การจัดการพหุวัฒนธรรม การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเยียวยาฟื้นฟู

๖) เสริมสร้างขีดความสามารถของ คอบต ในการเป็นเสนาธิการในการบริหารยุทธศาสตร์ จชต ที่มีความสมบูรณ์ในการบริหารยุทธศาสตร์ ผู้อำนวยการความสะอาดและประสานงาน และบูรณาการภาคีทุกภาคส่วนเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ จชต และการเป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา คำแนะนำยุทธศาสตร์ จชต

๗) การแสวงหาความร่วมมือกับภาคีทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อยกระดับการบริหารยุทธศาสตร์ จชต ให้มีประสิทธิภาพ สูงก้าวทันความเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งศึกษา วิเคราะห์แนวโน้มความจำเป็น จชต ในอนาคต (Scenario Analysis Planning) และจัดสร้างระบบเพื่อการวิเคราะห์

คาดการณ์อนาคตด้วยชุดข้อมูลสารสนเทศคุณภาพ (Scenario Worldtual Analysis) เพื่อสะท้อนข้อมูลในเชิงนโยบายในระดับพื้นที่และประเทศ

๘) การสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ จชต รูปแบบการบูรณาการทรัพยากรร่วมของส่วนราชการในระดับภูมิภาคพร้อมบูรณาการแผนฯ กับยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาค Function และพื้นที่ครบทั้ง ๓ มิติ เพื่อขับเคลื่อนในทิศทางเดียวกัน โดยคำนึงพื้นที่เป็นฐาน ประชาชนเป็นศูนย์กลาง ประชาชนเข้าใจ เข้าถึงการพัฒนา

๙) การสร้างนวัตกรรม การออกแบบยุทธศาสตร์การบริหารยุทธศาสตร์ จชต ที่สอดคล้องกับปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นของ จชต ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คำนึงถึงบทบาทร่วมของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ พร้อมจัดสร้างห้องปฏิบัติการยุทธศาสตร์เสมือนจริง (ห้อง Virtual Classroom)

๑๐) การถอดบทเรียนการบริหารยุทธศาสตร์ จชต เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นการสร้างแรงจูงใจ ค่าตอบแทน ประโยชน์เกื้อกูลหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนการพัฒนา ยุทธศาสตร์ จชต

กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวก การสร้างขวัญและกำลังใจและการพัฒนาขีดความสามารถในเจ้าหน้าที่รัฐและผู้ปฏิบัติงานกับชายแดนภาคใต้ (สบก./ทุกสำนัก/กอง) ยกระดับขีดความสามารถขององค์กรรัฐในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีประสิทธิภาพสูงในการขับเคลื่อนงานภารกิจเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สพบ./กพร./สบก.)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) ส่งเสริม สนับสนุนส่วนราชการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้สร้าง TEAM WORK ที่มีสมรรถนะสูง เพื่อการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนายุทธศาสตร์จังหวัดชายแดนใต้ เน้นการพัฒนาบุคลากรให้เป็น Smart Officer

๒) ส่งเสริม สนับสนุนการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์องค์กรรัฐในจังหวัดชายแดนใต้เพื่อการสื่อสารสู่สังคมภายนอกทั้งในและภายนอกประเทศ

๓) สนับสนุนการจัดสร้างสถาบันพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้การบริหารงานของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อการเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาความมั่นคงด้านคุณภาพชีวิตแก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๔) วิเคราะห์ ติดตาม สถานะ ความมั่นคงในคุณภาพชีวิต ของบุคลากรรัฐในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ และที่ปฏิบัติงานในพื้นที่โดยเฉพาะข้าราชการที่ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบ ส่งเสริมให้มีการสร้างนวัตกรรมที่สูงกว่าสวัสดิการพื้นฐานแห่งรัฐ เพื่อรองรับการเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ข้าราชการ ส่งเสริมการจัดตั้งมูลนิธิ หรือกองทุนสวัสดิการข้าราชการชายแดนใต้ เพื่อเป็นแหล่งกลางในการระดมทรัพยากรเพื่อการสนับสนุนความมั่นคงแก่ข้าราชการจังหวัดชายแดนใต้

๕) บูรณาการการขับเคลื่อนงานภารกิจ การพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เป็นในทิศทางเดียวกัน โดยการส่งเสริมให้ทุกส่วนราชการนำยุทธศาสตร์ชายแดนใต้ในทุกมิติ เข้าสู่กระบวนการทำงานแบบภารกิจร่วม พื้นที่เป็นฐาน ประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตามวาระของการพัฒนาชายแดนใต้ที่กำหนดในช่วงปีนั้นๆ

๖) พัฒนานองค์กรรัฐใน จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศอย่างมีอัตลักษณ์ชายแดนใต้ โดยทำแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐ มาใช้ในการพัฒนาองค์กรให้สามารถรองรับการบริการประชาชนในพื้นที่ชายแดนใต้ และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงจากภายนอก

๗) สนับสนุนการพัฒนาองค์กร และกิจกรรมของส่วนราชการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และภารกิจของศอ.บต. เพื่อการเสริมสร้างขีดความสามารถในการทำงานร่วมกันในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ทั้งการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาระบบการทำงาน การเสริมสร้างความมั่นคงในการปฏิบัติงาน การประสานเชื่อมโยงการทำงาน

๘) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการความรู้ การพัฒนาข้อมูลสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการทำงานของส่วนราชการในพื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ การเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดี ความเข้าใจร่วมในการทำงานที่เปี่ยมไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ซ้ำซ้อน แต่หนุนเสริมซึ่งกันและกัน ส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารในส่วนราชการจังหวัดชายแดนใต้ในการสร้างมุมมอง วิสัยทัศน์เพื่อการขับเคลื่อนงานสันติสุขชายแดนใต้

๙) การจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อการบริหารจัดการกำลังคนและบุคลากรในการพัฒนา จชต ที่เป็นฐานข้อมูล ทั้งบุคลากรภาครัฐระดับภูมิภาค บุคลากรระดับท้องถิ่น และบุคลากรกลุ่มอื่นๆ ที่เป็นผู้ปฏิบัติงานใน จชต ตามนโยบายของรัฐบาล ภารกิจ ยุทธศาสตร์ของ ศอ.บต. และนำเสนอเชิงนโยบายเพื่อการสร้างมาตรการ ระเบียบ แนวทางปฏิบัติของรัฐ เพื่อการบริหารจัดการกำลังคนและบุคลากร จชต ให้สอดคล้องกับภารกิจและสถานการณ์ของพื้นที่

๑๐) การสร้างสรรคมาตรการเพื่อเสริมความเชื่อมั่นและความวางใจในความมั่นคงของการปฏิบัติราชการและการทำหน้าที่ในการร่วมบริหารและพัฒนา จชต แก่ข้าราชการและบุคลากรทุกภาคส่วน สร้างหลักประกันในคุณภาพชีวิตแก่ผู้ปฏิบัติงานใน จชต ให้มีความมั่นคงและความภูมิใจการปฏิบัติหน้าที่ และคำนึงถึงการออกแบบมาตรการที่สอดคล้องกับสภาวะการณ์ของพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานเป็นสำคัญ

๑๑) หนุนเสริมการศึกษาในพื้นที่ จชต ให้ทุนการศึกษา สนับสนุนให้บุคลากรภาครัฐและผู้ปฏิบัติงานใน จชต ให้มีการโอกาสพัฒนาตนเองให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องของภารกิจและยุทธศาสตร์การพัฒนา จชต ในบริบทของ ศอ.บต. เป็นสำคัญ

๑๒) การพัฒนา ศอ.บต. ให้เป็นแหล่งกลางในการพัฒนาบุคลากรคุณภาพเพื่อรองรับการขับเคลื่อนภารกิจยุทธศาสตร์และการพัฒนา จชต ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความจำเป็นของพื้นที่ เช่น หลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์ จชต หลักสูตรการเสริมสร้างสันติสุข ในระดับพื้นที่ และหลักสูตรที่มีความจำเป็นต่อการปรับกระบวนทัศน์ทางความคิดของ ปชช. ให้มีศักยภาพในการพึ่งตนเองรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง หลักสูตรการจัดการพฤติกรรมวัฒนธรรมเพิ่มคุณค่า มูลค่า หลักสูตรการบริหารจัดการสมัยใหม่และหลักการบริหารของศาสนาอิสลาม เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างคุณค่า การเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ด้วยศาสตร์พระราชา และการสนับสนุนการพัฒนาของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สศส./สศว.)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) สร้างศูนย์เรียนรู้รวบรวมศาสตร์พระราชาทูทุกแขนง มีการถอดบทเรียนออกมาเป็นสื่อดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าใจและเข้าถึงได้ง่าย พร้อมการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการทำศาสตร์พระราช่าไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม

๒) ส่งเสริมการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ต่อความมั่นคงของแก่สถาบันหลักของชาติ อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ประกอบด้วย สถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๓) สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการพัฒนากิจการของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และส่งเสริมสนับสนุน ประชาชนในจังหวัดชายแดนใต้เข้ารับการเรียนรู้เพื่อนำศาสตร์พระราช่าสู่การพัฒนาตนเอง ครอบครัว และชุมชน

๔) เสริมสร้างบทบาทของ ศอบต ให้เป็นหน่วยประสานของพื้นที่ที่เชื่อมโยงกับภารกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ ร่วมสนับสนุน โครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณฯ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ จัดสร้างศูนย์เรียนรู้การพัฒนาของศาสตร์พระราช่าแบบครบวงจรและทันสมัยเพื่อเป็นแหล่งกลางของ จชต ในการเรียนรู้ของส่วนราชการ เอกชน และประชาชน ให้ภาคีทุกภาคส่วนได้เข้าถึงศาสตร์พระราช่า โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามาใช้ประโยชน์ศูนย์เรียนรู้ดังกล่าว นำศาสตร์พระราช่าในทุกมิติบูรณาการเข้ากับกระบวนการจัดการศึกษาของพื้นที่เพื่อปลูกฝังทัศนคติแก่เด็กให้ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อประเทศและการพัฒนา จชต และส่งเสริมให้เด็กได้นำศาสตร์พระราช่าไปสู่การพัฒนาชีวิตประจำวันของตนเองเพื่อสร้างทักษะชีวิตของเยาวชน จชต ในอนาคตด้วยศาสตร์ของพระราช่า พร้อมทั้งให้ ศอบต มีบทบาทร่วมในการเผยแพร่พระอัจฉริยภาพและแนวทางการดำเนินงานของโครงการพระราชดำริไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศในสังคมมุสลิมเพื่อให้เป็นที่ประจักษ์ในศาสตร์แห่งพระราช่าที่มีต่อคุณูปการต่อ จชต

๕) เสริมสร้างความเข้าใจในเชิงลึกถึงข้อปฏิบัติในศาสตร์พระราช่า “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติของทุกส่วนราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมทั้งการพัฒนาชุดความรู้ แนวปฏิบัติที่ดีเพื่อยกระดับการเป็นศูนย์เรียนรู้ในศาสตร์พระราช่าประจำจังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์ที่ ๔ เสริมสร้างความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ความสัมพันธ์กับภาคประชาสังคมประเทศเพื่อนบ้าน ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลกอย่างเข้าใจในสถานการณ์การเสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้(กค./กช./สสب./สปล.)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) พัฒนาสื่อ และประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถสื่อสารสร้างความเข้าใจตรงกับกลุ่มเป้าหมาย เสริมสร้างภาพลักษณ์ ความสามัคคี และมิติของความสันติสุขของพื้นที่ชายแดนใต้สู่สังคมทั้งในและนอกประเทศ และกำหนดแนวทางสำคัญให้ ศอบต จัดทำรายงานสถานการณ์ของ จชต เพื่อการสื่อสารกับสังคมภายนอกทั้งในประเทศและต่างประเทศให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้องในสถานการณ์ของพื้นที่ มุ่งเน้นการสะท้อนคุณค่าและสิ่งที่ดีงามของพื้นที่ ทั้งทรัพยากร ภูมิปัญญา ขนบธรรมเนียมประเพณี และคุณค่าอื่นของพื้นที่ให้เป็นที่รับรู้และเป็นที่ประจักษ์

๒) เสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในสังคมโลกมุสลิมเพื่อการระดมพลังการมีส่วนร่วมในการพัฒนา จชต และการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนและเสริมสร้างขีดความสามารถของ ศอบต ในการเป็นหน่วยประสาน และบูรณาการในกิจการระหว่างประเทศใน จชต

ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และการประสานงาน เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ จชต และสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาของประเทศ และให้ ศอบต มีบทบาทในการเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ชาวต่างประเทศที่อาศัย ทำงาน ศึกษา ท่องเที่ยวใน จชต เพื่อให้เป็นกลไกในการนำสภาพการณ์ที่ตึงตัวของ จชต ร่วมเผยแพร่แก่สังคมในภาพกว้าง

๓) การเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรของ ศอบต และบุคลากรของภาครัฐใน จชต ให้มีขีดความสามารถในการดำเนินการแห่งรัฐในมิติระหว่างประเทศที่สอดคล้องในมิติ จชต โดยเฉพาะการเชื่อมประสานกับโลกอิสลาม ให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างพื้นที่ จชต กับประเทศเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทั้งในมิติของภาครัฐ เอกชน และประชาชน

๔) ส่งเสริมการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นต่อสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศให้เกิดการสนับสนุน และมีบทบาทเกื้อกูลการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๕) การเสริมสร้างบทบาทของ ศอบต ในการสร้างการมีส่วนร่วมกับประเทศประชาคมอาเซียนและประเทศในประชาคมโลกผ่านกลไกของพหุวัฒนธรรม และการเสริมสร้างสันติสุขของพื้นที่ จชต และมวลมนุษยชาติ ทั้งนี้คำนึงถึงการขับเคลื่อนในมิติทางด้านสังคมและการเสริมสร้างสันติสุขเป็นสิ่งสำคัญ

๖) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง จชต ประเทศเพื่อนบ้าน สังคมโลก เพื่อให้พื้นที่ปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลง และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงได้

๗) ยกระดับกระบวนการจัดการพิธีฮัจญ์ให้เป็นกระบวนการที่สำคัญและการได้รับการยอมรับ จชต และโลกอิสลาม

๖. แผนงานโครงการ

๑) โครงการจัดทำ ทบทวน ปรับปรุง ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง และตรงกับสภาพปัญหาของพื้นที่ ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในพื้นที่อย่างแท้จริง

๒) โครงการศูนย์ข้อมูลสำหรับการบริหาร (MIS) ที่ทันสมัย ถูกต้อง ครบถ้วน และเชื่อถือได้

๓) โครงการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีศักยภาพทักษะ ความรู้ความสามารถในการบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๔) โครงการส่งเสริมการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ต่อความมั่นคงให้แก่สถาบันหลักของชาติ อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ประกอบด้วย สถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๕) โครงการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถสื่อสารสร้างความเข้าใจตรงกับกลุ่มเป้าหมาย เสริมสร้างภาพลักษณ์และความสามัคคีทั้งในและนอกประเทศ

๖) โครงการส่งเสริมการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นต่อสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๗) โครงการพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถสื่อสารสร้างความเข้าใจตรงกับกลุ่มเป้าหมาย เสริมสร้างภาพลักษณ์และความสามัคคีทั้งในและต่างประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕

การพัฒนาองค์กรให้เข้มแข็ง บุคลากรมีสมรรถนะสูง บริหารงานด้วยความทันสมัยและมีธรรมาภิบาล

๑. แนวคิดและหลักการ

ปัจจุบันนานาประเทศกำลังมีการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ในขณะที่ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่กำลังอยู่ในยุคของการปฏิรูปเพื่อนำประเทศเข้าสู่การพัฒนาตามแนวคิดไทยแลนด์ ๔.๐ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นองค์กรที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในขณะที่เดียวกันวันนี้องค์กรต่างๆไม่สามารถจะอยู่ได้ตามลำพังท่ามกลางภัยคุกคามที่มีความผันผวนความไม่แน่นอนและความซับซ้อนดังนั้นองค์กรต่างๆจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงรูปแบบและกระบวนการการบริหารจัดการให้มีความยืดหยุ่นทันสมัย รวมทั้งมีกลยุทธ์และนวัตกรรมใหม่ในการนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาและบริการประชาชนในบริบทต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพและการที่องค์กรจะบริหารจัดการให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ จำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรจะต้องมีการพัฒนาองค์กรให้เข้มแข็ง บุคลากรที่มีสมรรถนะสูง มีความรู้ความเข้าใจและทักษะ ประสพการณ์ในการทำงาน การบริหารงานด้วยความทันสมัยมีธรรมาภิบาลเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของการบริหารจัดการองค์กรในมิติต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศอ.บต เป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย ยึดหลักปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๙ แห่ง พรบ.การบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่กำหนดให้ ศอ.บต. มีหน้าที่ ดังนี้

(๑) จัดทำ “ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้” ให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยให้สภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้พิจารณาให้ความเห็นก่อนเสนอ กพต. ให้ความเห็นชอบ

(๒) จัดทำแผนปฏิบัติการที่จะดำเนินการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๓) “เสนอแนะและบูรณาการ แผนงาน และโครงการในด้านการพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรมและหน่วยงานอื่นของรัฐ” ที่ดำเนินการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการตาม

(๔) ดำเนินการตามแผนงานและโครงการต่อเนื่องจากแผนงานและโครงการที่หน่วยงานของ รัฐ ไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งหากไม่ดำเนินการจะส่งผลเสียต่อการแก้ไขปัญหาตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๕) กำกับ เร่งรัด และติดตามการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐฝ่ายพลเรือนให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการตาม

(๖) ค้ำครองสิทธิเสรีภาพและอำนาจอธิปไตยเป็นธรรมแก่ประชาชน โดยการรับเรื่องราวร้องทุกข์ให้ความช่วยเหลือ และประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตรวจสอบและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๗) ให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายและผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันสืบเนื่องมา จากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามระเบียบที่ กพต. กำหนด ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิประโยชน์จากผู้นั้นได้รับจากกฎหมายอื่น

(๘) เสนอแนะมาตรการสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อ คณะรัฐมนตรี

(๙) เสนอแนะหรือแนะนำต่อหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับลักษณะอันพึงประสงค์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะส่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งดำเนินการให้มีการพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือนซึ่งปฏิบัติ หน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และบูรณาการการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐฝ่ายพลเรือนเพื่อให้ปฏิบัติ งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพทางสังคมเศรษฐกิจ และวิถีชีวิตของประชาชน

(๑๐) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหา ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๑๑) ส่งเสริม สนับสนุน อำนาจความสะดวกและแก้ไขปัญหาแก่คนไทย ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

(๑๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๑๓) ประชาสัมพันธ์นโยบาย และการดำเนินงานของ ศอ.บต. และรัฐบาล รวมทั้งเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีแก่คนไทยทั้งในและต่างประเทศ

(๑๔) ร่วมมือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจอันดีและประสานงานในโครงการ ความร่วมมือ ความช่วยเหลือ และการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กับต่างประเทศ ทั้งนี้ ภายใต้กรอบนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งแนวทางหรือนโยบายที่กระทรวงการต่างประเทศได้กำหนดไว้

(๑๕) ส่งเสริมแนวคิดด้านพหุวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นส่วนสำคัญ ของวัฒนธรรมแห่งชาติรวมถึงการลดการผูกขาดทางวัฒนธรรมหรือการขจัดทางเลือก ปฏิบัติทางวัฒนธรรมโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

(๑๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของ ศอ.บต. หรือตามที่คณะรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ศอ.บต. อาจวางระเบียบเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่าง ศอ.บต. กับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้ยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ตาม ให้ใช้ได้เป็นเวลาสามปี

โดยมีการรวมของบุคลากรจากหลากหลายหน่วยงานมาทำหน้าที่ในองค์กรเพื่อดูแลประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ บุคลากรมาจากทั้งจากส่วนกลาง ภูมิภาคและท้องถิ่น ซึ่งมีค่านิยมและวัฒนธรรมการ

ทำงานติดตัวมายังขาดหลอมรวมเป็นค่านิยมรวมและวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง กอปรกับการปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีความไม่สงบและความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ กระทบต่อวิถีชีวิตของการทำงานของบุคลากรและการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังจากที่เห็นที่ผ่านมามีการเข้าออก โอนย้ายของบุคลากรไม่น้อยกว่าโดยเฉลี่ยปีร้อยละ ๗๕ และนอกจากนั้นยังมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารซึ่งในรอบสิบปีที่ผ่านมา มีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารถึง ๕ คน จึงทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในนโยบายในการพัฒนาองค์กร

ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้องค์กรต้องรีบผลักดันตนเองให้เป็นองค์กรดิจิทัล เพื่อให้มีขีดความสามารถในการบริหารยุทธศาสตร์จังหวัดชายแดนภาคใต้และการบริการประชาชนที่เข้าถึงได้อย่างรวดเร็วพร้อมทั้งการเป็นศูนย์กลางของข้อมูลสารสนเทศเพื่อรองรับการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งนอกจากการเสริมสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรแล้วยังเป็นการสร้างประสิทธิภาพโดยลดขั้นตอนโดยใช้เทคโนโลยี

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้องค์กร มีการพัฒนาองค์กรที่เข้มแข็งสู่ความเป็นเลิศและมีสมรรถนะสูงในระดับสากล
- ๒) เพื่อให้บุคลากรของ มีสมรรถนะสูง มีค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็งและทำงานอย่างมีความสุข
- ๓) เพื่อให้มีระบบการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อสร้างภาพลักษณ์และผลงานให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนและหน่วยงานต่างๆ
- ๔) เพื่อให้องค์กร มีการบริหารที่มีความทันสมัย ยกกระดับสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล Smart office ระดับสากล
- ๕) เพื่อให้บุคลากรและการบริหารงานของ ศอ.บต. เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีการพัฒนาเครือข่ายและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- ๖) เพื่อให้มีฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศ องค์กรความรู้และนวัตกรรมที่ทันสมัย **รองรับภารกิจและการพัฒนาตามยุทธศาสตร์**

๓. เป้าประสงค์

- ๑) องค์กร ได้รับการพัฒนาเป็นองค์กรที่เข้มแข็ง สู่ความเป็นเลิศและมีสมรรถนะสูงเทียบเท่าระดับสากล
- ๒) บุคลากรของ ได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะสูง มีค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็งและทำงานอย่างมีความสุข
- ๓) องค์กร มีระบบการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีภาพลักษณ์และผลงานเป็นที่ยอมรับของประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ
- ๔) องค์กร มีการบริหารที่ทันสมัยสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล Smart office ระดับสากล
- ๕) บุคลากรและการบริหารงานของ ศอ.บต. เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีเครือข่ายและมีมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- ๖) ศอ.บต. **เป็นคลังข้อมูลการบูรณาการการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีฐานข้อมูลมีระบบสารสนเทศ องค์กรความรู้และนวัตกรรมที่ทันสมัย**

๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเป้าประสงค์

ตัวชี้วัด	ผลงาน ที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย (พ.ศ.)			
		๒๕๖๐- ๒๕๖๔	๒๕๖๕- ๒๕๖๙	๒๕๗๐- ๒๕๗๔	๒๕๗๕- ๒๕๗๙
๑. ร้อยละความพึงพอใจของพนักงาน องค์กรที่มีต่อระบบการบริหารงาน					
๒. ร้อยละความสำเร็จของโครงการที่ บริหารจัดการได้เสร็จตามแผน งบประมาณที่กำหนดไว้					
๓. ความรวดเร็วในการรายงานผลการ ทำงานและการแก้ไขสถานการณ์อย่าง ทันถ่วงทีและมีการเปิดเผยข้อมูลให้ ประชาชนได้รับทราบ					
๔ ร้อยละความพึงพอใจของประชาชน ในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการ ช่วยเหลือ เยียวยาและการให้บริการของ เจ้าหน้าที่					
๕. ร้อยละความสำเร็จของการคิดค้น โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อรองรับข้อมูล ปริมาณงานในองค์กร					

๕. กลยุทธ์และแนวทางปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ และสมรรถนะสูงในระดับสากล
มาตรการแนวทางปฏิบัติ(กพร./สพม./กอ./สบก.)

๑) เสริมสร้างการนำองค์กรของทีมงานระดับสูง อย่างมีวิสัยทัศน์ สนับสนุนการพัฒนามุมมอง
ทางการบริหารแก่ผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง ทั้งการเรียนรู้ในพื้นที่ ประเทศ และต่างประเทศ

๒) สร้างระบบการบริหารยุทธศาสตร์ทั่วทั้งองค์กร และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปยังสำนัก กอง และการเชื่อมโยงจนถึงระดับบุคคล พร้อมการกำหนดเป้าประสงค์ ค่านิยม ความคาดหวังในผลการดำเนินการ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกระจายอำนาจการตัดสินใจ โดยเน้นการสร้างวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรด้านนวัตกรรมและการเรียนรู้ในส่วนราชการ การกำกับดูแลตนเองที่ดี และดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชนชายแดนใต้สู่การสร้างองค์กรที่ประสบความสำเร็จ (Creating successful Organization) ในการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ที่เข้มแข็ง นำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) มาใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อน คอ.บต. สู่ความเป็นเลิศ (Internation Office) พร้อมทั้งเสริมสร้างความเป็นสากลในการบริหารจัดการที่มีความทันสมัย ด้วยวิทยาการสมัยใหม่และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และเสริมสร้างความโดดเด่นขององค์กรในการเป็นหน่วยงานที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม (ISO ๑๔๐๐๑) เพื่อการพัฒนาเป็น Green Office ในอนาคต

๓) ส่งเสริมบุคลากรทางด้านขีดความสามารถในการปฏิบัติงานโดยการสร้างสภาพแวดล้อมของบุคลากรให้มีผลการดำเนินการที่ดี รวมถึงสร้างความผูกพัน การจัดการ และพัฒนาบุคลากร เพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับความต้องการโดยรวมขององค์กร เน้นการสร้างสภาพแวดล้อมภายในองค์กรให้เอื้อต่อการสร้างทำงานในพื้นที่

๔) เสริมสร้างให้มีผลการดำเนินงานที่ดีและให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีบทบาทโดยตรงในการจูงใจบุคลากร ซึ่งการมีส่วนร่วมในการให้รางวัลและยกย่องชมเชย สื่อสารให้ทราบถึงการตัดสินใจที่สำคัญและความจำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์กร จัดตั้งหอเกียรติยศบุคลากร จชต (South Hall of Fame) เพื่อประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง เชิดชูเกียรติ และสร้างขวัญกำลังใจในการมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ จชต

๕) การเตรียมพร้อมองค์กรให้พร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมไร้พรมแดน และการปรับตัวตามกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ให้ความสำคัญกับการจัดการความเปลี่ยนแปลงในองค์กร เสริมสร้างความรู้ความสามารถแก่บุคลากรให้มีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการวิจัยการสังวัตกรรมการเสริมสร้างสันติสุขตามภารกิจของคอ.บต. โดยการกำหนดนโยบายให้ทุกหน่วยงานของทุกกลุ่มภารกิจมีนวัตกรรมอย่างน้อย ๑ เรื่องต่อปีโดย ให้คิดค้นนวัตกรรมเพื่อการต่อยอดและยกระดับการบริการหรือการบริหารของ คอ.บต. อย่างสร้างสรรค์ในทุกปี รวบรวมและจัดเวทีนำเสนอนวัตกรรมประจำปีสามารถเผยแพร่และเป็นแหล่งเรียนรู้ได้ และพัฒนาระบบการบริหารจัดการความรู้เพื่อมุ่งสู่ความเป็นองค์กรนวัตกรรม โดยการมุ่งเน้นให้ทุกหน่วยงานสร้างชุดความรู้ใหม่ในทุกปีและเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการความรู้ของบุคลากรให้เป็นนักจัดการองค์ความรู้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาภารกิจในหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๖) พัฒนาระบบบริหารภายใน คอ.บต. สู่องค์กรสมรรถนะสูง ปรับเปลี่ยนระเบียบปฏิบัติในการทำงานของทุกสำนัก กอง ที่สามารถปรับให้เข้าถึงบริบทที่มีความเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย เน้นการเชื่อมโยงการปรับระบบบริหารให้สามารถรองรับกับความเปลี่ยนแปลงดังนี้

- ความจำเป็นของยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทย ๒๐ ปี และโมเดลเศรษฐกิจไทยแลนด์ ๔.๐
- ความจำเป็นของนโยบายการพัฒนาชายแดนใต้ และยุทธศาสตร์การพัฒนาของพื้นที่

- ความจำเป็นในการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด และจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ความจำเป็นในการพัฒนากับนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษการค้าชายแดนและสามเหลี่ยมเศรษฐกิจชายแดนใต้
- ความจำเป็นในการพัฒนาเพื่อรองรับสถานการณ์การเสริมสร้างสันติสุขชายแดนใต้ และการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้บทบาทและภารกิจของ ศอ.บต.
- ความจำเป็นในการพัฒนาองค์กรท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงไปของปัจจัยภายนอก (PESTLE) การเมือง, เศรษฐกิจ, สังคม, เทคโนโลยี, กฎหมาย และสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับประเทศ และโลก

๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งของการนำองค์กรด้วยทีมบริหารทุกระดับเพื่อรองรับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงผู้นำ การสร้างทีมขับเคลื่อนองค์กรเพื่อร่วมพัฒนาองค์กร การปรับระบบการบริหารแผนยุทธศาสตร์แผนงานโครงการของ ศอ.บต. โดยแบ่งโครงการเป็นระยะเร่งด่วนระยะปานกลางและระยะยาว และการเชื่อมโยงแผนงานโครงการเพื่อการบูรณาการทรัพยากรกับหน่วยงานที่ผูกข้องผ่านกลไกของการทำงานยุทธศาสตร์จังหวัดชายแดนใต้แบบบูรณาการ

๒) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากองค์กรภาคีและภาคประชาชนเพื่อการสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจของ ศอ.บต. สร้างช่องทางและเปิดโอกาสให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการร่วมสนับสนุนงบประมาณและการสนับสนุนทรัพยากรแก่โครงการที่ขับเคลื่อนแบบบูรณาการระหว่าง ศอ.บต. และ **ส่วนราชการในพื้นที่** พัฒนาระบบการมีส่วนร่วมให้มีความคล่องตัวและสะดวกต่อผู้มีจิตศรัทธาทั้งในระบบปกติและระบบออนไลน์ (Fintech)

๓) เสริมสร้างธรรมาภิบาลองค์กร จัดทำแผนงานการเงินการคลัง และจัดวางระบบควบคุมภายในและความเสี่ยงทางการเงินให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานทุกระดับการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเพื่อลดความสูญเสีย เพิ่มระบบการตรวจสอบเอกสารทางการเงินการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการด้านการเงินการคลังเพื่อรองรับ การวิเคราะห์สถานการณ์การเงินการคลังได้ถูกต้องรวดเร็ว และสามารถตอบสนองต่อผลกระทบขององค์กรได้ทันเวลา และแสวงหารายได้ผ่านการสร้างสรรค์ (One Stop Service)

๔) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัว ปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง และยุทธศาสตร์การพัฒนาของ ศอ.บต. พร้อมส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมทางการบริหารองค์กรเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ส่วนราชการในจังหวัดชายแดนใต้ที่สามารถปรับตัวได้ทันความเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งพิจารณาถึงความเหมาะสมในการถ่ายโอนภารกิจบางส่วนที่มีหน่วยงานอื่นทำได้ดีกว่า หรือเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากกว่าและพัฒนาพื้นที่ รวมทั้งการสร้างสรรค์ภารกิจใหม่ที่ยังไม่มีหน่วยใดดำเนินการภารกิจนั้นใน จชต ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาในพื้นที่

๑๑) สร้างสรรค์ นวัตกรรมบริการ ผลิตภัณฑ์ รูปแบบการดำเนินงานภายใต้สัญลักษณ์ และภารกิจของ ศอ.บต. เพื่อร่วมส่งเสริมพื้นที่ชายแดนใต้ และสร้างการจดจำจากภายนอก การยอมรับ และการมีบทบาทในพื้นที่ที่ได้รับความเชื่อมั่นจากภาคีทุกภาคส่วนในพื้นที่ ประเทศ และนานาชาติ และเป็นหนทางในการเสริมสร้างรายได้ให้แก่องค์กรในอนาคตให้สามารถจัดการพื้นที่ได้

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาขีดความสามารถ และความเชี่ยวชาญของบุคลากร เสริมสร้างสุขในการทำงาน ค่านิยมร่วม และวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง (สพบ./สบก./ศทส.)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างมาตรฐานของการเป็นผู้นำในระดับบริหารของศอ.บต.ที่มีมาตรฐานสมรรถนะระดับประเทศและเท่าทันสากล เพื่อให้ได้มาซึ่งทีมผู้บริหารที่มีความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาชายแดนใต้ อย่างเต็มสมรรถนะอย่างแท้จริง มาทำงานในองค์กร พร้อมทั้งส่งเสริมการนำระบบการบริหารขีดความสามารถบุคลากรตลอดช่วงอายุการทำงานที่ศอ.บต.มาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะทั้งสมรรถนะหลัก สมรรถนะราชการ สมรรถนะเชิงยุทธศาสตร์ สมรรถนะทางการบริหาร และสมรรถนะสากล (ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการสมัยใหม่ และวัฒนธรรมสากล) และสมรรถนะชายแดนภาคใต้ในภารกิจศอ.บต. (การใช้ภาษามลายูถิ่น ความเข้าใจและทักษะพหุวัฒนธรรม ศาสตร์พระราชา เป็นต้น) พร้อมจัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐชายแดนใต้ เพื่อเป็นแหล่งกลางในการพัฒนาบุคลากรของศอ.บต.และบุคลากรรัฐในพื้นที่

๒) แสวงหาความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อการเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรส่งเสริมบุคลากรเรียนรู้ในภารกิจ และยุทธศาสตร์เพื่อต่อยอดขีดความสามารถอย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนทุนการศึกษา จัดตั้งกองทุนพัฒนาสมรรถนะและสวัสดิการบุคลากร ศอ.บต. เป็นการเฉพาะเพื่อเป็นหลักประกันให้บุคลากรได้มีสมรรถนะ และความมั่นคงในการปฏิบัติราชการ พร้อมทั้งสร้างสรรค์รูปแบบใหม่ๆ และมาตรการในการนำบุคลากรภาครัฐที่มีศักยภาพสูงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มาร่วมทำงานในภารกิจของ ศอ.บต. ในรูปแบบของโมเดลการบริหารทรัพยากรบุคคลแบบบูรณาการ พร้อมทั้งการออกแบบ และพัฒนานวัตกรรมเพื่อการบริหาร และการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของ ศอ.บต. ให้สอดคล้องกับภารกิจ และยุทธศาสตร์ที่ปรับเปลี่ยนไปอย่างต่อเนื่อง

๓) จัดตั้งวิทยาลัยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งเป็นหน่วยงานของศอ.บต. โดยการพัฒนาหลักสูตรเป็นการเฉพาะของศอ.บต.เพื่อการพัฒนาบุคลากรของศอ.บต.และบุคลากรภาครัฐในจังหวัดชายแดนใต้ทั้งหลักสูตรนักบริหารจังหวัดชายแดนใต้ หลักสูตรนักยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนใต้ หลักสูตรร่วมประชารัฐการบริหารชายแดนใต้ หลักสูตรการเสริมสร้างสันติสุขชายแดนใต้ที่ยั่งยืน เน้นการพัฒนาหลักสูตรเหล่านี้ให้เป็นหลักสูตรมาตรฐานของศอ.บต. ที่มีมาตรฐาน เพื่อเป็นแหล่งกลางในการผลิตกำลังคนคุณภาพทั้งภาครัฐ เอกชน ให้มีศักยภาพสร้างเป็นทีมบูรณาการประชารัฐเพื่อการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนใต้ของประเทศ ภาคใต้ชายแดน และยุทธศาสตร์ของศอ.บต.

๔) พัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อใช้ในการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในรูปแบบของ e-Learning และ Human resource digital platform พร้อมจัดสร้างห้องพัฒนาบุคลากรที่มีความทันสมัยเพื่อรองรับระบบ e-Training ในการพัฒนาบุคลากร และการให้บริการแก่ส่วนราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้

๕) สร้างเสริมความสุขแก่บุคลากรทุกระดับ โดยการเน้นการพัฒนาสุขภาพจิตที่ดี ผลิบบุคลากร คอ.บต. ให้มีความสมบูรณ์ในความสุข ๘ ประการ (Happy work place) โดยส่งเสริมให้มีสุขภาพแข็งแรงและ จิตใจ พร้อมทั้งรับมือกับ ปัญหาที่จะเข้ามาได้เป็นอย่างดี มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อกันและกัน มีความรักสามัคคี เอื้อเฟื้อต่อชุมชนที่ตนทำงาน และพักอาศัย มีสังคมและสภาพแวดล้อมที่ดี รู้จักผ่อนคลายเป็นสิ่งต่างๆ ในการ ดำเนินชีวิต มีการศึกษาหาความรู้พัฒนาตนเองตลอดเวลาจากแหล่งต่างๆ นำไปสู่การเป็นมืออาชีพและความ มั่นคงก้าวหน้าในการทำงาน และมีความศรัทธาในศาสนาและมีศีลธรรมในการดำเนินชีวิต ปลุกฝังนิสัยการ ดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง และความรักในถิ่นฐานชายแดนใต้ มุ่งสร้าง คอบต ให้เป็นองค์กรแห่ง ความเป็นเลิศที่สร้างสังคมแห่งสุขภาวะเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของพื้นที่

๖) สร้างค่านิยมและความเชื่อมั่นในองค์กร โดยจัดทำค่านิยมกลางของ คอ.บต. (ทิมบูรณาการ มืออาชีพ ทิมทันสมัย ทิมธรรมาภิบาล) เพื่อเป็นสัญลักษณ์ โดยเริ่มจากกำหนดค่านิยมที่พึงประสงค์และรณรงค์ ให้บุคลากรประพฤติตนให้สอดคล้องกับค่านิยมดังกล่าว ค้นหาบุคคลต้นแบบเพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่บุคลากร ปฏิบัติตามและเป็นแรงบันดาลใจในการปฏิบัติตนตามค่านิยม และส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีจิตสาธารณะ โดยจัดให้ มีกิจกรรมบำเพ็ญกุศลทางศาสนา สังคม และชุมชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และส่งเสริมให้ คอบต ความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมในองค์กร

๗) การเสริมสร้างความก้าวหน้าในหน้าที่แก่บุคลากรเพื่อรักษาบุคลากรคุณภาพให้คงอยู่กับ องค์กรเพื่อเป็นเส้นทางเติบโตในเป้าหมายที่ปฏิบัติงานใน คอบต บนฐานของคุณธรรมและสมรรถนะ ของบุคลากร

๘) การบูรณาการร่วมกับหลักทางศาสนาเพื่อการบริหารและพัฒนาบุคลากรของ คอบต เช่น การเหลื่อมเวลาสำหรับการทำละหมาด เป็นต้น

๙) การพัฒนาพื้นที่ สังคม คอบต คำนึงถึงความแตกต่างและความเท่าเทียมกันของความเป็น มนุษย์ ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุและผู้พิการเข้ามามีส่วนร่วมทำงานกับ คอบต โดยเฉพาะคนพิการที่เกิดจาก ความไม่สงบของพื้นที่ จชต

๑๐) ส่งเสริมบุคลากรทุกระดับให้ใฝ่เรียนรู้มุ่งสร้างงานที่เกิดประโยชน์แก่องค์กร โดยพัฒนาให้มี เครื่องมือเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน ลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อน มุ่งสร้างผู้คิดค้นสิ่งใหม่มุ่ง สร้างการเรียนรู้โดยการถ่ายทอดจากผู้เชี่ยวชาญที่มีทักษะ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในงานและองค์กร และ สนับสนุนการทำงานเป็นทีม โดยประเมินปัญหาอุปสรรคที่มีอยู่ รวบรวมวิเคราะห์และวางแผนปฏิบัติการ และ ให้มีการประเมินผลการทำงานทุกครั้งเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป

๑๑) สร้างองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่เน้นการส่งเสริมให้บุคลากรสร้างสรรค์นวัตกรรมใน การทำงาน และให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ระหว่างกัน ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนแสวงหาความรู้อย่าง ต่อเนื่อง การพัฒนาให้มีห้องเรียนรู้การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความทันสมัยในระบบเสมือนจริง (Virtual Reality) เพื่อให้บุคลากร ภาครัฐ และภาคีทุกภาคส่วนได้เข้ามาเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจในการพัฒนา จังหวัดชายแดนใต้ผ่านระบบดิจิทัล และสร้างค่านิยมแห่งการเรียนรู้แก่บุคลากรทุกระดับ นำสมรรถนะการ เรียนรู้ ใฝ่รู้มาเป็นเงื่อนไขในการบริหารทรัพยากรบุคคล ที่เชื่อมโยงกับการพิจารณาความดี ความชอบและ ค่าตอบแทน ส่งเสริมให้มีเวทีแสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถแก่บุคลากรในทุกปี พร้อมจูงใจด้วยมาตรการ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บุคลากรแสดงออกซึ่งความสามารถ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ ๓ สื่อสารองค์กร สร้างภาพลักษณ์การทำงานที่ประชาชนในพื้นที่ให้การยอมรับ เชื่อมมั่น และสังคมในภาพกว้างรับรู้ ยอมรับในผลงานอย่างถูกต้อง(สสป./ทุกหน่วยงาน)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) สร้างรูปแบบการสื่อสารการประชาสัมพันธ์อย่างมืออาชีพ ด้วยทีมงานมืออาชีพ ที่มีศักยภาพสูง ในการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ และสร้างภาพลักษณ์องค์กร และพัฒนารูปแบบการรับฟัง การมีปฏิสัมพันธ์ การสังเกต และการคาดหวังจากประชาชน สื่อมวลชนในพื้นที่ และระดับชาติ ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการสื่อสารขององค์กร การสร้างเครือข่ายสื่อมวลชนในพื้นที่เพื่อให้เป็นช่องทางร่วมในการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ศอบต ทั้งในพื้นที่และนานาชาติ พร้อมจัดสร้างห้องสื่อมวลชนของ ศอบต ที่มีมาตรฐานและทันสมัย

๒) สร้างช่องทางในการแสดงความคิดเห็นโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์และเทคโนโลยีผ่านเว็บไซต์ ศอบต. โดยการปรับปรุงเว็บไซต์ของศอบต.ให้เป็นเว็บไซต์นานาชาติที่เอื้อต่อการเข้ามาเรียนรู้ของคนทุกระดับ (คนปกติ คนตาบอด คนหูหนวก) สร้างเว็บไซต์ด้วยระบบเสมือนจริงที่จำลองบรรยากาศ ผลงาน ภารกิจ ยุทธศาสตร์ของศอบต.ที่ทุกคนเข้าถึงได้ และมีหลากหลายภาษาทั้งภาษาไทย อังกฤษ มาลายู จีน เป็นต้น และส่งเสริมให้มีวารสารชายแดนใต้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์รายปักษ์ (๑๕ วัน) เพื่อการสื่อสาร

๓) สร้างชุดข้อมูลสารสนเทศของ ศอบต. ให้มีลักษณะที่เข้าใจง่ายแก่ประชาชนในพื้นที่ และเป็นสากล เพื่อการถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชน สังคมในระดับประเทศ และนานาชาติเป็นสื่อกลาง ในการนำสู่ มีการติดตามประเมินและกำหนดมาตรฐานความพึงพอใจในการให้บริการขององค์กรอย่างมีคุณภาพและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ ผ่านช่องทาง Digital Platform ของศอบต. ปรับปรุงและพัฒนา Application สายด่วน ๑๘๘๐ ให้มีความทันสมัย รวดเร็ว และมีสมาชิกเครือข่ายที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง เน้นการบริหารในรูปแบบของการตลาดเชิงรุก เพื่อพัฒนาให้เป็นแบรนด์ของการสื่อสารเพื่อ ปชช จชต

๔) สร้างสรรค์พื้นที่กลางของ ศอบต เพื่อเป็นพื้นที่บูรณาการแบบบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดจุดเดียว (ศอบต Complex) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ ปชช จชต ในการติดต่อราชการ ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการบริการของรัฐที่มีคุณภาพ มีความคล่องตัว เป็นแหล่งรวบรวมความต้องการ คาดหวัง เสนอแนะที่ ปชช มีส่วนร่วมในการออกบริการด้วยตนเอง และยกระดับเป็นศูนย์บริการร่วมของ พร้อมเป็นแหล่งบริการและประสานงานการศึกษาของ จชต และต่างประเทศ

๕) สร้างภาพลักษณ์องค์กรใหม่ พัฒนาขีดความสามารถของทีมประชาสัมพันธ์พร้อมสร้างระบบการสื่อสารการประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาพลักษณ์ที่เน้นการทำงานเชิงรุกการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของส่วนราชการในระดับจังหวัด ประเทศ และการให้ความสำคัญกับกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการเสริมสร้างพหุวัฒนธรรมเป็นพิเศษ พร้อมทั้งให้มีกิจกรรมในการสร้างทัศนคติแก่ประชาชนที่มีต่อองค์กรอย่างต่อเนื่อง ให้มีกิจกรรม OpenHouse ในทุกปีเพื่อการสร้างความเข้าใจระหว่างกันและให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงภารกิจของศอบต. การจัดตั้งนักประชาสัมพันธ์ภาคประชาชนเพื่อเป็นกระบอกเสียงให้กับ ศอบต และให้เป็นนักข้อมูลของพื้นที่

กลยุทธ์ที่ ๔ ยกระดับองค์กรสู่องค์กรดิจิทัล ทันสมัย เป็นองค์กรอัจฉริยะในระดับสากล(ศทส./ทุกหน่วยงาน)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดให้มีเครื่องมือด้านสารสนเทศทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ที่ทันสมัยภายในองค์กร และพัฒนาระบบ Intranet เพื่อความสะดวกสื่อสารภายใน คอ.บต. ให้มีข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว พัฒนาระบบแอปพลิเคชันผ่านระบบ Smart Phone หรือสื่อออนไลน์ต่างๆ ให้ทันสมัย และให้บุคลากรใช้ในการติดตามงานได้ทันที่

๒) ส่งเสริมบุคลากรให้เป็นมืออาชีพด้านเทคโนโลยี ส่งเสริมความรู้ด้านเทคโนโลยีให้กับบุคลากรในหน่วยงานอย่างต่อเนื่องเพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานรูปแบบเดิม ปรับปรุงการทำงานด้วยทักษะดิจิทัลสมบูรณ์แบบ และจัดสร้างห้องปฏิบัติการกลางดิจิทัลแห่งอนาคตในคอ.บต. เพื่อการบริหารงานของคอ.บต. และเป็นแหล่งเรียนรู้ของส่วนราชการในจังหวัดชายแดนใต้

๓) เตรียมพร้อมคอ.บต. ในการก้าวสู่องค์กรดิจิทัลอย่างสมบูรณ์แบบ พัฒนาสำนักงาน และการดำเนินงานในทุกสำนัก กอง โดยการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการทำงาน และการบริการประชาชนของคอ.บต. ส่งเสริมการพัฒนาระบบเสมือนจริง เพื่อการบริการประชาชน (Virtual Reality) และส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลในองค์กรเพื่อรองรับภารกิจ และยุทธศาสตร์ในอนาคต

๔) การสร้างสื่อดิจิทัลของคอ.บต. เพื่อการสื่อสารกับส่วนราชการในพื้นที่ชายแดนใต้ พร้อมทั้งจัดทำคลังข้อมูลสารสนเทศชายแดนใต้ขนาดใหญ่และภาษาอาเซียน (Center of Big Data) เพื่อให้ คอ.บต. เป็นศูนย์กลางการผสมผสาน และเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การบริหารจังหวัดชายแดนใต้ที่มีความทันสมัย และเป็นการเตรียมข้อมูลสารสนเทศสำหรับการบริหารของผู้บริหาร พร้อมทั้งจัดให้มีชุดข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อการบริการนักลงทุน ประชาชน นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการในจังหวัดชายแดนใต้ โดยใช้พื้นที่ **ศอบต Complex** เป็นหน่วยบริการ Big Data ข้อมูลของ จชต

๕) **สร้างสรรคองค์ความรู้ พัฒนานวัตกรรม ฐานข้อมูลสารสนเทศให้เอื้อต่อการเสริมสร้างสันติสุขชายแดนภาคใต้ เน้นการ**สร้างสรรค พัฒนาองค์ความรู้ ฐานข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงผลการดำเนินการขององค์กร และการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ ส่งเสริมสถาบันการศึกษา ภาศึทุกภาคส่วนร่วมสร้างสรรคชุดความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อภารกิจของคอ.บต. และยุทธศาสตร์การพัฒนาชายแดนใต้ พร้อมทั้งรวบรวมความรู้แนวปฏิบัติที่ดีในระดับประเทศและนานาชาติ เพื่อนำมาถ่ายทอดความรู้แก่บุคลากร เพื่อหนุนเสริมศักยภาพในการพัฒนานวัตกรรม การผสมผสานและอำนวยความสะดวกในการให้บริการข้อมูลสารสนเทศ และความรู้ แก่ส่วนราชการ เอกชน และประชาชนในพื้นที่ จัดสร้างศูนย์วิทยบริการการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ ภายในคอ.บต. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมเอกสารวิชาการ หนังสือ สื่อเรียนรู้ และภูมิปัญญาชายแดนใต้ จากแหล่งต่างๆ เพื่อบริการความรู้ใหม่ๆ พร้อมทั้งการสร้างรูปแบบความรู้ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อพัฒนาการบริการแก่ส่วนราชการ และประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๕ เสริมสร้างธรรมาภิบาลการทำงานที่เข้มแข็งเพื่อความเชื่อมั่นของพื้นที่ และสังคม (กพร./ทุกหน่วยงาน)

มาตรการแนวทางปฏิบัติ

๑) เสริมสร้างธรรมาภิบาล โดยยึดมั่นในหลักของวัตถุประสงค์ในการให้บริการแก่ประชาชน ส่งเสริมค่านิยมขององค์กรและแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของธรรมาภิบาล อย่างเป็นรูปธรรมในทุกภารกิจของ คอ.บต.

๒) พัฒนาให้มีระบบการสื่อสารที่ดี และส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารที่เน้นการดำเนินการอย่างโปร่งใส มีส่วนร่วม และเท่าทันการเปลี่ยนแปลง

๓) เสริมสร้างธรรมาภิบาลที่เน้นการยึดพื้นที่ ประชาชนเป็นศูนย์กลางให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการประเมินการกำหนดความต้องการ ความคาดหวัง และความนิยมชมชอบ การสร้างความสัมพันธ์ และการกำหนดปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจ มีกระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมาชี้แจงได้ เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้าม ตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

๔) ส่งเสริมพัฒนาวัฒนธรรมในองค์กร และการได้รับการปฏิบัติและได้รับการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชายหรือหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนาและการศึกษา เพื่อยกระดับของ คอ.บต. ให้มีความเป็นเลิศในการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมในระดับประเทศ

๖. แผนงานโครงการ

๑) โครงการสร้างบุคลากรจากองค์กรมืออาชีพ (Cloning Coaching Coordinator to professional)

๒) โครงการองค์กรแห่งรอยยิ้ม (Show and Share Smile office)

๓) โครงการจัดทำฐานข้อมูลเชิงอนุรักษ์ท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (Data Ecotourism E-Library)

๔) โครงการประกวดดีเจกาแจ่นาย

๕) โครงการเยี่ยมบ้านพี่เมืองน้อง (Thailand to Malaysia economic system)

๖) โครงการยกย่องข้าราชการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๗) โครงการตอบปัญหาคลายทุกข์กับ คอ.บต.

๘) โครงการ Innovation Fast Salary